

Konjunkturbarometer för Västra Götaland

Våren 2019

Förord	3
Sammanfattning	4
Tillverkningsindustri, totalt	6
– Transportmedelsindustri samt Maskinindustri	7
– Kemisk industri samt Metallvaruindustri	8
– Grafisk industri samt Livsmedelsindustri	9
– Textil- och beklädnadsindustri samt Elektronikindustri	10
Företagstjänster	11
Byggyrksamhet samt Bilhandel	12
Transport och logistik samt Sällanköpshandel	13
Partihandel	14
Exportstruktur	14
Fyrbodal	15
Göteborgsregionen	16
Sjuhärad	18
Skaraborg	19
Strukturdata	20
Branschöversikt med konjunkturindex	22
Omsättning och lönesumma	23

Om undersökningen

Konjunkturbarometern för Västra Götaland bygger på en enkät till cirka 1 000 företag inom följande huvudbranscher: tillverkningsindustri, byggyrksamhet, sällanköpshandel, bilhandel, transport och logistik, partihandel, företagstjänster samt IT-tjänster. Undersökningen som ger en totalbild för hela Västra Götaland har dessutom brutits ned på de fyra delregionerna Göteborgsregionen, Fyrbodal, Sjuhärad och Skaraborg. Vårens mätningar – där svaren från företagen samlats in under mars och april – avser utfall för andra halvåret 2018, en nulägesbeskrivning för innevarande halvår samt en prognos för andra halvåret 2019.

Om konjunkturindex för Västra Götaland

I undersökningen har ett särskilt konjunkturindex, med både bransch och regional uppdelning tagits fram. Syftet med ett konjunkturindex är att ge ett sammanfattande mått på konjunkturen, dvs. det ekonomiska läget, i en bransch eller en region vid en viss tidpunkt. Konjunkturindexet för en region är en sammanvägning av det aktuella konjunkturläget för de olika branscher som ingår och undersöks i regionen.

Konjunkturläget för varje bransch är i sin tur grundat på företagens egna bedömningar vid en viss tidpunkt. Konjunkturindexet har en möjlig variationsbredd från –100 till +100. Värdet 0 med en toleransgräns på ca ± 15 enheter anger läget för en så kallad normalkonjunktur, –100 anger en nattsvalt lågkonjunktur och +100 står för en överhettad högkonjunktur. Gränserna för lågkonjunktur och högkonjunktur kan schablonmässigt sättas till index –40 respektive +40.

NÅGRA GRADER SVALARE

VÄRLDSEKONOMIN har långsamt växlat ned. Tillväxten avtog under andra halvåret i fjol och de senaste prognoserna hos internationella organisationer som OECD och IMF pekar mot att tillväxten i världsekonomin fortsätter att försvagas något i år, även om det inte är med mycket.

Konjunkturindikatorer pekar dock mot en påtaglig avmattning. Exempelvis i EU-kommissionens månadsbarometer där indikatorn för EU28 i april var den svagaste som uppmätts sedan hösten 2016. Trenden har varit nedåtgående sedan inledningen av fjolåret.

Fortfarande är det osäkert vad som sker med Brexit. Det utträdesdatum som var satt till slutet av mars fick skjutas fram till hösten, då det brittiska parlamentet inte kunnat enas om utträdesavtalet som förhandlats fram med EU.

SVERIGES EKONOMI hade en förhållandevis svag tillväxt tredje kvartalet i fjol. Detta återhämtades under fjärde kvartalet och tillväxten 2018 var någon tiondel högre än 2017. Konsumtionen och investeringarna växte långsammare än på flera år men exporten växte snabbare än de två föregående åren. Den svaga kronan fortsätter att gynna den svenska exportindustrin.

Hittills i år har konjunkturstatistiken varit lite spretig, men precis som i övriga Europa har diverse konjunkturindikatorer börjat vika nedåt även för svensk del.

VÄSTRA GÖTALAND har fortfarande en konjunktur som är bättre än normalt. Temperaturen i näringslivet har dock fallit ytterligare några grader det senaste halvåret efter den nedgång som inleddes under hösten i fjol. Än så länge är det dock långt ifrån någon iskyla som råder.

Fordonsindustrin har gått från glödhet till varm, medan byggbranschen växlat ned från kokande till sjudande. Läget i tjänstesektorn är fortfarande hett medan läget i sällanköpshandeln är mera ljummet.

Vårens undersökning hade en svarsfrekvens på 78 procent av de tillfrågade företagen. Stort tack till alla företag som har ställt upp med sin tid och lämnat uppgifter till undersökningen. Jag hoppas att rapporten kommer att ge dig som läsare en god insikt i konjunkturutvecklingen för näringslivet i Västra Götaland.

Helena L Nilsson

Regionutvecklingsdirektör, Västra Götalandsregionen

KONJUNKTURTOPPEN HAR PASSERATS

Den konjunkturförsvagning som inleddes under hösten har fortsatt under våren. Konjunkturläget i Västra Götalands näringsliv är fortfarande starkare än normalt, men toppen har passerats. Kommande halvår väntas en marginell förbättring av konjunkturen.

I höstens undersökning trodde företagen att konjunkturedgången var tillfällig och de väntade sig en uppgång till våren. De positiva prognoserna från i höstas har dock inte infriats och konjunkturkurvan fortsatte nedåt även om det inte är frågan om någon större nedgång.

KONJUNKTURINDEX för Västra Götaland, som kan variera mellan -100 och +100, sjönk våren 2019 från +35 till +22. Det var andra mätningen i rad med en nedgång vilket indikerar att den tidigare starka konjunkturen är på väg att mattas av. Samtliga branscher noterades för nedgångar, men fortfarande är läget bättre än normalt i de flesta av branscherna.

Företagstjänster, där i synnerhet IT-tjänster drar upp, har högst konjunkturindex av de undersökta branscherna. Tillväxten har dock avtagit från en hög nivå. Även inom partihandeln och byggbranschen har tillväxten dämpats. Industrin gör också en lite försiktigare konjunkturbedömning än på senare år, men läget är fortsatt starkare än normalt. Inom sällanköpshandeln samt bilhandeln är bedömningarna mer dämpade, men konjunkturen kan betraktas som normal i båda branscherna.

Konjunkturutvecklingen är förhållandevis likvärdig i de olika delregionerna i Västra Götaland. Samtliga befinner sig i en avmattningsfas där konjunkturindex sjönk från i höstas. Sjuhärad har det högsta indexet med +25. Göteborgsregionen och Skaraborg skug-

gar på +24 respektive +23. Störst nedgång hade Fyrbodal som i vår har ett index på +11.

Prognoserna för hösten är svagt positiva i de flesta branscher även om det inte väntas någon större konjunkturförändring. Partihandeln samt IT-tjänster räknar med störst uppgång kommande halvår medan bilhandeln, bygg samt transportbranschen förväntar sig att nedgången fortsätter.

SYSSELSÄTTNINGEN har ökat i Västra Götaland i flera års tid. I vår var dock antalet anställda totalt sett närmast oförändrat inom näringslivet jämfört med hösten 2018. Företagstjänster och partihandel rapporterar fortfarande om betydande ökningar. Fortsatt utgör arbetskraftsbrist ett stort problem inom företagstjänster där svårigheten att hitta kompetent personal är det största tillväxthindret.

Till hösten väntas endast en svag sysselsättningsökning i näringslivet. Återigen är det inom företagstjänster som den största uppgången väntas. Även byggbranschen räknar med en viss ökning av personalstyrkan. Industrin räknar med närmast oförändrad sysselsättning, medan transportbranschen tror på vissa nedskärningar.

TILLVERKNINGSINDUSTRIN fortsatte att dämpas och konjunkturindex sjönk från +32 till +20. De flesta delbranscher befinner sig dock över sina historiska genomsnitt. Dragloket transportmedelsindustrin går fortsatt starkt men känner av en svagare inhemsk efterfrågan. För metall- respektive maskinindustrin är läget starkare än normalt, trots en dämpning det senaste halvåret. Inom livsmedelsindustrin har ännu ingen nedgång skett.

Prognoserna för hösten är försiktigt positiva. Industriproduktionen väntas öka måttligt totalt sett, men inom elektronikindustrin väntas en rejäl produktionsökning.

BYGGBRANSCHEN försvagades markant i vårens mätning då konjunkturindex sjönk från +48 till +21. Det är fortfarande relativt starkt i förhållande till övriga branscher, men innebär att indexet föll under det historiska genomsnittet. Byggandet minskade marginellt jämfört med föregående halvår samtidigt som företagen inte är lika nöjda med orderstockarna som tidigare. Till hösten väntas försvagningen fortsätta, om än marginellt.

SÄLLANKÖPSHANDELN tappade 12 enheter och konjunkturindex noteras till +9 i vårens konjunkturbarometer. Försäljningen steg förvisso måttligt, men företagen har minskat ner personalstyrkan något. Trots det var lönsamhetsomdömet i stort sett oförändrat. Konjunkturutsikterna ser positiva ut för hösten, där handlarna räknar med ökad försäljning och förbättrad lönsamhet.

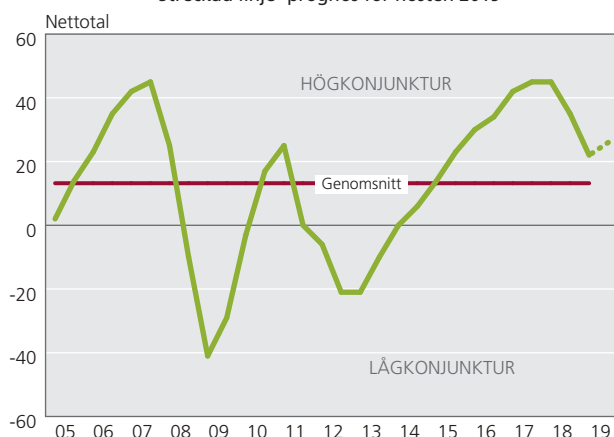
FÖRETAGSTJÄNSTER har fortsatt att dämpas från en hög nivå. Konjunkturindex gick ner från +44 till +34 i vårens mätning, vilket betyder att företagstjänster har det högsta indexet av branscherna i undersökningen. Vårens notering ligger dock i nivå med det historiska snittet, som ligger över de övriga branschernas. För delbranschen IT-tjänster sjönk konjunkturindex med 14 enheter till +42. Trots det är det fortsatt högkonjunktur inom IT-branschen och företagens lönsamhet har förbättrats ytterligare.

Omsättningen fortsätter att växa inom företagstjänster, men ökningstakten har mattats något. Även sysselsättningen har ökat i något lugnare takt än tidigare. Den främsta flaskhalsen är svårigheten att hitta branschkompetent personal. Kommande halvår väntas konjunkturen åter vända upp. Omsättningen och sysselsättningen beräknas öka, liksom lönsamheten.

BILHANDELN fortsatte ned ytterligare i vår då konjunkturindex sjönk från +2 till -6. Försäljningen har fortsatt att minska i spåren av bonus malus. Prognoserna för kommande halvår ser dystra ut då företagen räknar med sjunkande bilförsäljning och försämrad lönsamhet. ■

KONJUNKTURINDEX FÖR VÄSTRA GÖTALAND

Genomsnittslinje avser 2005–våren 2019
Streckad linje=prognos för hösten 2019

Konjunkturindex utgörs av s.k. netttotal, som i sin tur bildas av saldot mellan de företag som uppgivit bra respektive dålig konjunktur.

OM KONJUNKTURINDEX

Konjunkturindex för varje bransch och region är grundat på företagens bedömningar av konjunkturen – bra/normal/dålig – vid en viss tidpunkt.

Konjunkturindex bör inte förväxlas med de konfidensindikatorer som används i exempelvis Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer. Konjunkturindex är endast ett mått på nuläget medan konfidensindikatorerna är en

sammanvägning av flera indikatorer avseende både nuläge och prognos.

Prognos för konjunkturindex är baserat på företagens bedömning av konjunkturläget om ett halvår och utgår från konjunkturindex innevarande halvår. I övriga diagram innebär prognos förändring jämfört med nuläge eller utfall kommande halvår jämfört med innevarande halvår.

■ Konjunkturindex för Västra Götaland, som kan variera mellan -100 och +100, ligger våren 2019 på +22. Det är 13 enheter lägre än i höstas och innebär att den nedgång som inleddes i fjol har fortsatt. Fortfarande är konjunkturindex högre än det historiska genomsnittet vilket indikerar att läget fortsatt är starkare än normalt.

■ Konjunkturindex har backat något för samtliga delregioner i länet, och det är lite större skillnader mellan dem än i höstens undersökning. Sjuhärad har högst konjunkturindex med +25, tätt följt av Göteborgsregionen och Skaraborg med index på +24 respektive +23. Fyrbodal tappade mest av delregionerna och har ett index på +11.

■ Företagstjänster, med IT-företagen i spetsen, har i vår det starkaste konjunkturläget. Partihandeln ligger strax därunder och sedan följer byggbranschen och industrin. Konjunkturindex har försvagats inom samtliga branscher, men de flesta ligger över sina historiska genomsnitt. Bilhandeln gör precis som i höstas den svagaste bedömningen av samtliga branscher.

■ Prognoserna för hösten är mestadels positiva, även om det inte rör sig om några större förändringar av konjunkturen. Bilhandeln, bygg samt transportbranschen räknar dock med fortsatt nedgång.

■ Sysselsättningen var närmast oförändrad jämfört med höstens undersökning. Företagstjänster och partihandeln hade dock betydande ökning. Kommande halvår räknar företagen med att sysselsättningen ökar svagt.

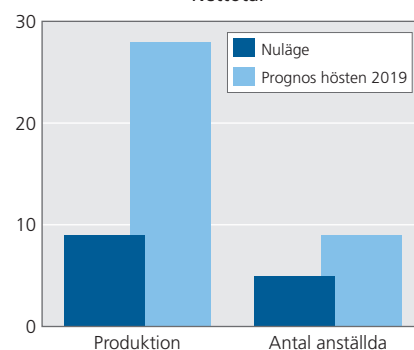
■ Nyregistreringarna av personbilar dämpades kraftigt andra halvåret i fjol. Totalt sjönk nyregistreringarna med 7 procent 2018 jämfört med året innan. I Göteborgsregionen minskade de endast med 3 procent. Den nedåtgående trenden fortsatte första kvartalet i år då nyregistreringarna minskade i samtliga delregioner jämfört med motsvarande kvartal 2018.

■ Uppgången för bostadsbyggandet upphörde 2018. Antalet påbörjade lägenheter minskade svagt jämfört med 2017. Byggandet av flerbostadshus ökade medan antalet småhus minskade något. I Göteborgsregionen fortsatte uppgången svagt medan det var marginella nedgångar i övriga delregioner.

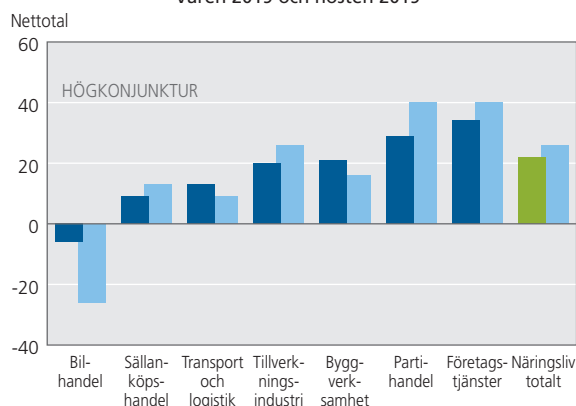
■ Omsättningen inom näringslivet i Västra Götaland steg med närmare 6 procent 2018. Lönesumman i den privata och offentliga sektorn ökade med knappt 5 procent under fjolåret.

KONJUNKTURINDIKATORER

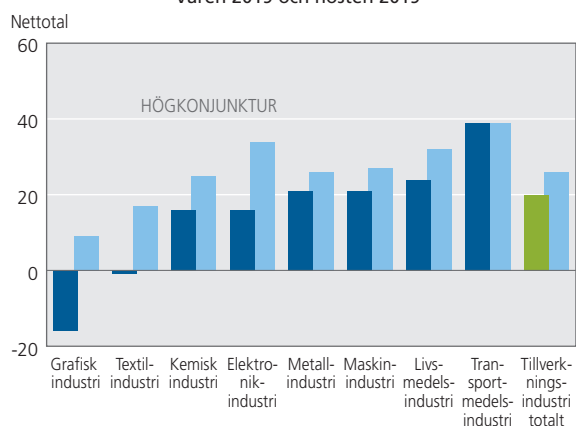
PRODUKTION OCH ANSTÄLLDA INOM NÄRINGSLIVET

KONJUNKTURLÄGET INOM NÄRINGSLIVET

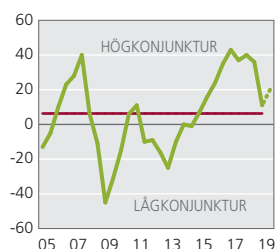
KONJUNKTURLÄGET INOM INDUSTRIEN

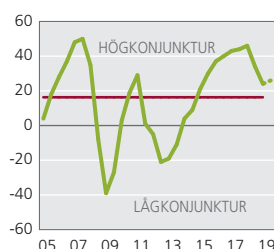
REGIONAL KONJUNKTUR Konjunkturindex 2005–hösten 2019

Genomsnittslinje avser 2005–våren 2019. Streckad linje=prognos för hösten 2019

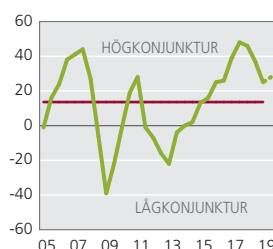
FYRBODAL

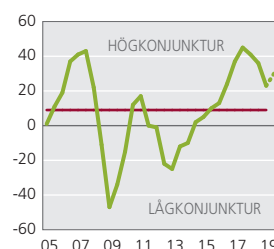
GÖTEBORGSREGIONEN

SJUHÄRAD

SKARABORG

PROGNOS
INFÖR HÖSTEN 2019Konjunktur-
utsikterTotal produktions-
volymOrderingång från
exportmarknadenOrderingång från
hemmamarknadenAntal
anställda

”Även kapacitetsutnyttjandet sjönk något”

FORTSATT DÄMPNING

Industrikonjunkturen började vända nedåt under fjolåret och har dämpats ytterligare under våren. Förväntningarna från i höstas har inte riktigt infriats. Framförallt märks det på orderingången från hemmamarknaden som minskat svagt. Fortfarande är konjunkturen starkare än normalt i de flesta delbranscherna. Kommande halvår förväntar sig företagen en svag förbättring.

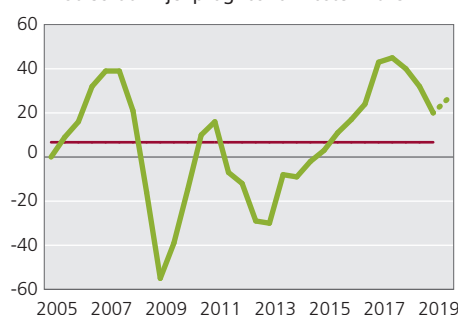
Nedgången som inleddes under fjolåret fortsatte under våren i år. Konjunkturindex sjönk från +32 i höstas till +20. Fortfarande är läget starkare än normalt inom industrin, men högkonjunkturen har avtagit. Nulägesbedömningarna för första halvåret i år indikerar att både produktion och orderingång i stort sett ligger kvar på samma nivå som föregående halvår. Inhemska order har snarast minskat något. Det var svagare än vad höstens prognoser indikerade. Då räknade företagen med att konjunkturen skulle ta ny fart och produktionen öka betydligt.

Det råder fortsatt markanta skillnader mellan delbranscherna. Transportmedelsindustrin har fortfarande det starkaste konjunkturläget men det har ändå mattats av betänkligt jämfört med de tre senaste årens urstarka bedömning. Särskilt tydlig är nedgången av order från hemmamarknaden. Av de övriga delbranscherna har de flesta dämpats jämfört med hösten, men samtliga befinner sig trots det i ett konjunkturläge som är starkare än normalt. Grafisk industri samt textilindustrin, de två minsta branscherna som särredovisas i barometern, har konjunkturindex under noll vilket innebär att en större andel av företagen är missnöjda med konjunkturen än som är nöjda med densamma. Vårens bedömning är trots det starkare än det historiska genomsnittet i båda branscherna. Livsmedelsindustrin har ännu inte märkt av någon nedgång. Efter små uppgångar både på våren och på hösten i fjol var konjunkturindex oförändrat denna vår.

Konjunkturläget dämpades inom samtliga delregioner men allra tydligast var nedgången i Fyrbodal. Skaraborg hade återigen högst konjunkturindex för industrin, men Göteborgsregionen och Sjuhärad var inte långt bakom.

KONJUNKTURINDEX

Genomsnittslinje avser 2005–våren 2019
Streckad linje=prognos för hösten 2019

Sysselsättningsökningen har upphört

Sedan hösten 2014 har andelen företag som ökat antalet anställda innevarande halvår varit större än andelen som minskat antalet anställda. I vårens mätning var dock andelarna i stort sett lika stora. Det indikerar att sysselsättningsökningen inom industrin har stannat av. Bristen på kvalificerad arbetskraft upplevs som något mindre än tidigare, åtminstone vad gäller yrkesarbetare. Avseende tjänstemän uppger fortfarande ungefär en tredjedel av industriföretagen att de har svårt att rekrytera personer med rätt kompetens.

Mer än hälften av företagen upplever efterfrågeläget som det största expansionshindret vilket vittnar om en ökad osäkerhet kring konjunkturutvecklingen framöver. Det är den högsta andelen sedan hösten 2016. Även kapacitetsutnyttjandet sjönk något. I vårens mätning angav ungefär 40 procent av företagen att de kör maskiner och anläggningar för fullt. De senaste undersökningarna har andelen legat på ungefär 50 procent.

Det var ingen jättestor skillnad mellan stora och små företag i vårens undersökning. Produktionen och orderingången har dock ökat något jämfört med föregående halvår för de mindre företagen, vilket det inte gjort för storföretagen. Även vad gäller sysselsättningen märks en liten skillnad. Storföretagen har skurit ned något medan det var en svag ökning av antalet anställda i småföretagen.

Svag uppgång väntas till hösten

Precis som vid de senaste mätningarna räknar företagen med att läget ska förbättras något kommande halvår. Denna gång är det dock endast en marginell uppgång det handlar om. Orderingången väntas stiga svagt från både hemmamarknaden och exportmarknaden, vilket leder till måttliga produktionsökningar. Sysselsättningen beräknas ligga kvar på dagens nivå.

Mest positiva är elektronikindustrin där mer än hälften av företagen räknar med att skruva upp produktionsvolymerna. Även den grafiska industrin och textilindustrin tror på rejäla produktionsökningar, men där rör det sig till stor del om en återhämtning efter nedgångar innevarande halvår. ■

SVAGARE EFTERFRÅGAN

Konjunktoren inom transportmedelsindustrin har försvagats det senaste halvåret. Avmattningen sker dock från ett synnerligen starkt läge och konjunkturindex ligger fortfarande klart över genomsnittet sedan 2005. Det är främst en försvagad efterfrågan från den inhemska marknaden som ligger bakom nedgången i vår.

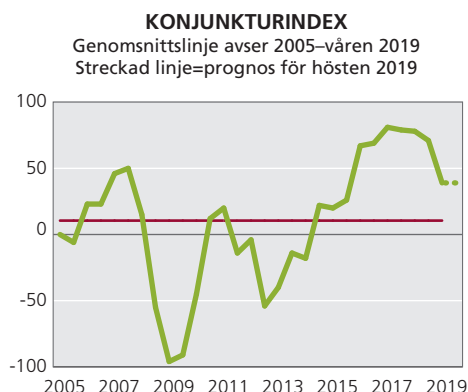
De senaste årens mycket starka konjunkturläge inom transportmedelsindustrin verkar vara över. Konjunkturindex har sjunkit från höstens +71 till +39 i vårens mätning. Mycket tyder dock på att det fortfarande råder hög aktivitet i branschen och såväl produktionen som orderstocken ligger kvar på oförändrade nivåer. Däremot har efterfrågan fallit tillbaka sedan i höstas och särskilt kraftig har nedgången varit på den svenska marknaden. Drygt sju av tio företag rapporterar i vår om minskat orderinflöde från hemmamarknaden, medan nedgången från utlandet är betydligt mindre. Det är främst de stora företagen som uppger ett dämpat efterfrågeläge. Bland de små företagen minskade inflödet av order redan i höstas, men ser innevarande halvår ut att öka igen. Kapacitetsutnyttjandet har fallit tillbaka från drygt 80 procent i höstas till närmare 50 procent i vår. För första gången sedan 2014 minskar också sysselsättningen i branschen.

+39

KONJUNKTURLÄGE

Oförändrat konjunkturläge till hösten

Företagen räknar med i stort sett oförändrat konjunkturläge till hösten. Det senaste halvåret har efterfrågeläget seglat upp som det enskilt största expansionshindret då 60 procent av företagen uppger detta. Trots det väntas efterfrågan från såväl utlandet som hemmamarknaden öka kommande halvår och företagen tror på måttligt stigande produktionsvolym. Sysselsättningen väntas ligga kvar på dagens nivå. ■

PROGNOS INFÖR HÖSTEN 2019

Konjunktur-
utsikter

Produktion

Orderingång
– exportOrderingång
– hemmaAntal
anställda

MASKININDUSTRI ■

STARKT LÄGE TROTS AVMATTNING

Maskinindustrin har mattats av ytterligare sedan höstens mätning. Konjunkturindex indikerar trots det att läget är starkare än normalt och lönsamheten är relativt god. Det finns dock en del orosmoln kring orderstockarna. Till hösten tror företagen att konjunkturläget blir i stort sett oförändrat men att produktionen kommer att öka.

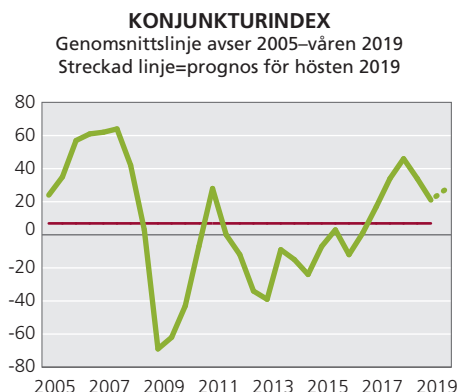
Höstens förväntningar på ett något stärkt konjunkturläge inom maskinindustrin uteblev och läget har istället försämrats enligt vårens mätning. Konjunkturindex sjönk från +34 till +21, men befinner sig fortfarande i ett läge som är starkare än normalt. Produktionen blev dock lägre än vad företagen väntade sig. Det är framförallt de större företagen som rapporterar om en minskad produktion, medan flertalet av de mindre företagen anser att deras produktion har ökat. Orderingången från exportmarknaden är i stort sett oförändrad, medan efterfrågan från hemmamarknaden har minskat något. Företagen rapporterar att den totala orderstocken har minskat något och majoriteten av dem anser nu att den är för liten. Personalstyrkan är i stort sett oförändrad jämfört med höstens mätning.

+21

KONJUNKTURLÄGE

Ökad produktion väntas

Förväntningarna på höstens konjunkturläge är svagt positiva men åtta av tio företag tror att läget kommer vara oförändrat. Produktionen väntas öka något parallellt med att orderingången från hemmamarknaden ökar. Företagen har däremot lägre förväntningar på exportmarknadens efterfrågan som väntas minska svagt. Majoriteten av företagen rapporterar även efterfrågeläget som det största expansionshindret, men fler företag än i höstas anger att de inte ser några hinder alls. Sysselsättningen i branschen förväntas öka något på ett halvårs sikt. ■

PROGNOS INFÖR HÖSTEN 2019

Konjunktur-
utsikter

Produktion

Orderingång
– exportOrderingång
– hemmaAntal
anställda

PROGNOS
INFÖR HÖSTEN 2019

Konjunktur-
utsikter

Produktion

Orderingång
- export

Orderingång
- hemma

Antal
anställda

MINSKAT KAPACITETSUTNYTTJANDE

Konjunkturen inom den kemiska industrin har försvagats ytterligare och läget kan nu beskrivas som normalt. Efter höstens svaga efterfrågeutveckling har inflödet av order stabiliserats, medan produktionen fortsatt att minska något. Prognoserna inför kommande halvår är överlag neutrala.

Våren 2017 var konjunkturen exceptionellt stark inom den kemiska industrin. Sedan dess har läget gradvis försvagats och konjunkturindex landar i vårens mätning på +16. Det är en betydande nedgång från höstens +37, men läget kan beskrivas som normalt.

Utfallet för andra halvåret i fjol visar att större delen av konjunkturförsvagningen ägde rum redan i slutet av 2018. Efterfrågan föll tillbaka, tvärtemot vad företagen bedömde i höstas, och särskilt svag var exportorderingen som minskade kraftigt. Bedömningarna för innevarande halvår pekar på att orderingången är oförändrad. Däremot har produktionen fortsatt att minska något efter en mindre nedgång i höstas. Den största förändringen sedan förra året är att branschens marginaler har krympt. Någon dramatisk försämring är det dock inte tal om och fortfarande anser tre av fyra företag att

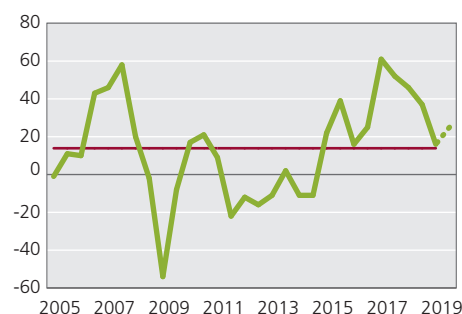
lönsamheten är normal eller god. Ett annat tecken på att konjunkturen har försvagats är att kapacitetsutnyttjandet har minskat, från drygt 50 procent i höstas till knappt 20 procent i vårens mätning.

Dämpade anställningsplaner

Prognoserna inför kommande halvår indikerar inga större förändringar framöver. Företagen räknar med att orderingången från såväl export- som hemmamarknaden kommer att ligga kvar på oförändrade nivåer, men att produktionsvolymerna kommer att minska svagt. Även sysselsättningen väntas minska svagt. ■

KONJUNKTURINDEX

Genomsnittslinje avser 2005–våren 2019
Streckad linje=prognos för hösten 2019

■ METALLVARUINDUSTRI

PROGNOS
INFÖR HÖSTEN 2019

Konjunktur-
utsikter

Produktion

Orderingång
- export

Orderingång
- hemma

Antal
anställda

PENDLANDE KONJUNKTUR

Metallvaruindustrin har åter lämnat högkonjunkturen trots höstens prognos om ett oförändrat läge. Branschen befinner sig trots allt i ett läge som är starkare än normalt. Till hösten väntas inte några drastiska förändringar av konjunkturläget men det kan bli en viss ökning av personalstyrkan.

Metallvaruindustrin har de senaste mätningarna pendlat in och ut ur högkonjunktur med kraftiga svängningar efter en tid med stadig uppgång dessförinnan. I vårens mätning minskade konjunkturindex från +43 till +21, vilket inte låg i linje med höstens prognos om ett oförändrat läge. Konjunkturen är trots allt starkare än normalt och placerar sig över det historiska genomsnittet. I takt med att efterfrågan ökat på både hemma- och exportmarknaden har företagens produktion också ökat, om än i något lägre utsträckning än väntat. Hälften av företagen anser att orderstockarna blivit större och tycker att de är lagom stora. Antalet anställda är i stort sett oförändrat och lönsamheten bedöms vara normal. Fortsatt anger ungefär hälften av företagen att de har brist på yrkesarbetare. Det är den klart högsta andelen av samtliga industribranscher som särredovisas i konjunkturbarometern.

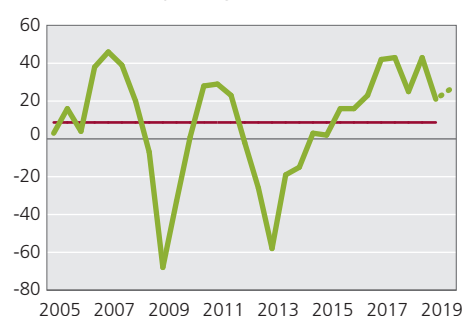
Särskilt de mindre företagen upplever denna arbetskraftsbrist. Totalt sett ses dock inte tillgången på arbetskraft längre som det största expansionshindret, företagen oroar sig mest för en vikande efterfrågan.

Inga större förändringar till hösten

En klar majoritet av företagen tror att konjunkturläget kommer att vara oförändrat till hösten. Det förutspås inga större förändringar i varken produktion eller orderingång, eventuellt en svagt minskad efterfrågan från exportmarknaden. Trots det tror företagen att de kommer att anställa mer personal till hösten. ■

KONJUNKTURINDEX

Genomsnittslinje avser 2005–våren 2019
Streckad linje=prognos för hösten 2019

FORTSATT SVAGT

Den grafiska industrin har länge haft det tufft. Läget är fortsatt det svagaste av de undersökta branscherna men i linje med det historiska snittet. Produktionsvolymen har sjunkit rejält under våren. Företagen ser dock fram emot hösten med tillförsikt då en kraftig återhämtning av produktionen väntas.

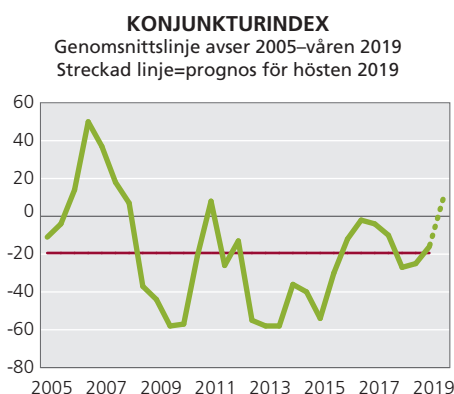
Konjunkturindex för den grafiska industrin har visserligen stigit 9 enheter under våren, men indexvärdet på -16 är fortsatt det svagaste av samtliga undersökta branscher. Företagen uppger att produktionsvolymen har sjunkit kraftigt under våren. Även om branschen länge har haft det tufft så har de grafiska företagen rapporterat om produktionsökningar i de sex föregående undersökningarna så nedgången i vår sticker ut. För första gången på lika länge uppger också företagen att orderstocken har minskat jämfört med undersökningen innan. Orderstocksomdömet var också det mest pessimistiska på flera år.

I höstas aviserade företagen att det kunde bli aktuellt med nedskärningar framöver och vårens undersökning visar att dessa har infriats. Trots det har lönsamheten inte förbättrats utan den får sammantaget ses som relativt svag för branschen som helhet. En majoritet av

företagen uppger dock att lönsamheten är normal. Kapacitetsutnyttjandet är lågt, endast 17 procent av företagen producerar till fullo.

Optimism råder inför hösten

Trots de dymra nulägesomdömena ser branschen ljus på framtiden. Grafikföretagen har ofta haft en positiv framtidstro och deras syn på konjunkturen till hösten är i linje med de senaste undersökningarna. När det gäller produktionen väntas dock ett större uppsving än vanligt, vilket kan ses som en rekyl efter det svaga första halvåret i år. ■

-16

KONJUNKTURLÄGE

PROGNOS INFÖR HÖSTEN 2019

Konjunktur-
utsikter

Produktion

Orderingång
– export

Orderingång
– hemma

Antal
anställda

LIVSMEDELSINDUSTRI ■

STABILT LÄGE

Konjunkturläget för livsmedelsindustrin är oförändrat sedan i höstas och befinner sig fortsatt något över normalkonjunktur. Företagen ser dock en ljusare konjunktur framöver.

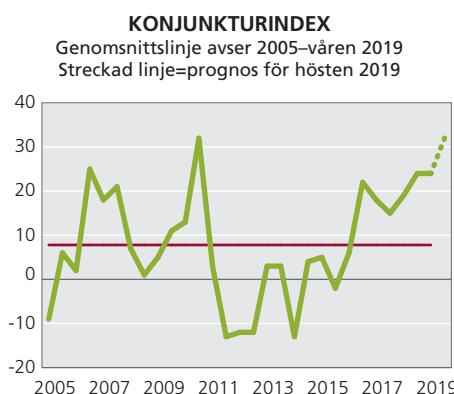
Ihöstens mätning bedömde företagen inom livsmedelsindustrin att konjunkturläget skulle förbättras något, men läget för livsmedelsindustrin är oförändrat sedan i höstas. Branschen befinner sig med ett konjunkturindex på +24 fortsatt över normalkonjunktur och en bra bit över det historiska genomsnittet. De stora företagen har en betydligt ljusare bild av konjunkturen än de mindre. Produktionen bedöms öka under året då fyra av tio företag anger ökad produktion under första halvåret, medan fem av tio räknar med att öka produktionsvolymen under andra halvåret. Orderingången, både från den inhemska marknaden och från exportmarknaden, väntas öka måttligt både första och andra halvåret.

Orderstockarna är totalt sett närmast oförändrade från i höstas och missnöjet med orderstockarnas storlek består. De små företagen är mer missnöjda än de stora. Trots att sex av tio företag uppger att lönsamheten är normal så har personalstyrkan minskat och bedöms fortsätta minska till hösten, men i långsammare

takt. Drygt hälften ser efterfrågeläget som det största expensionshindret.

En måttlig uppgång i konjunkturen väntas till hösten

Två av tio livsmedelsföretag ser en ljusare konjunktur framöver, medan runt åtta av tio räknar med ett oförändrat konjunkturläge till hösten. Företagen bedömer att efterfrågan kommer att öka, framför allt från hemmamarknaden. Som en följd av den ökade orderingången räknar företagen med att skruva upp produktionsvolymerna något kommande halvår. ■

+24

KONJUNKTURLÄGE

PROGNOS INFÖR HÖSTEN 2019

Konjunktur-
utsikter

Produktion

Orderingång
– export

Orderingång
– hemma

Antal
anställda

PROGNOS
INFÖR HÖSTEN 2019

Konjunktur-
utsikter

Produktion

Orderingång
- export

Orderingång
- hemma

Antal
anställda

KRAFTIG NEDGÅNG

Konjunkturläget försämrades kraftigt för textilindustrin jämfört med hösten, men ligger fortfarande runt det normala. Trots att den uppgång som tidigare förutspåddes inte blev av kvarstår framtidsoptimismen. En markant återhämtning väntas ske till hösten.

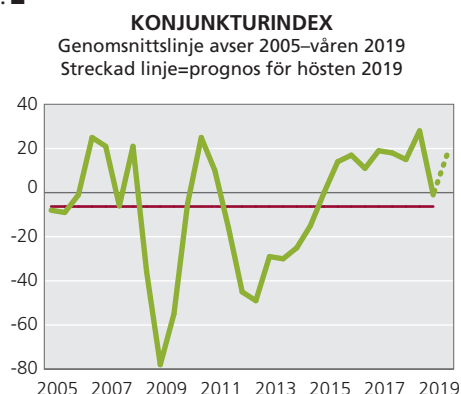
I höstens mätning låg konjunkturindex på +28 och företagen inom textilindustrin bedömde att konjunkturen skulle fortsätta uppåt. Istället sjönk konjunkturindex med 29 enheter i vårens enkät till -1, men läget är fortfarande normalt och konjunkturen ligger över det historiska genomsnittet. Produktionen väntas minska under första halvåret i år då fyra av tio företag förväntar sig minskad produktion medan runt hälften väntar sig oförändrad produktion. En positiv tendens i undersökningen är att drygt sju av tio företag är optimistiska om produktionsvolymen under andra halvåret.

Liknande tendenser syns för orderingången från den utländska marknaden då bara en tredjedel av företagen räknar med ökad orderingång för första halvåret medan runt sju av tio är optimistiska inför andra halvåret i år. Efterfrågan från hemmamarknaden väntas minska svagt första halvåret men sedan ha en hyggelig

ökning under hösten. Fyra av tio svarande bedömer orderstocken som för liten i förhållande till produktionsnivån. Det var den högsta andelen på flera år.

Starkare konjunktur kommande halvår

Prognosen för hösten visar på en ganska stark uppgång i konjunkturen. Företagen räknar med en mycket stark efterfrågan, framför allt från den utländska marknaden, då knappt sju av tio företag tror på en ökad exportorderingång jämfört med första halvåret. Även produktionen förväntas få ett starkt uppsving men företagen räknar trots det med en oförändrad sysselsättning. ■

■ ELEKTRONIKINDUSTRI

PROGNOS
INFÖR HÖSTEN 2019

Konjunktur-
utsikter

Produktion

Orderingång
- export

Orderingång
- hemma

Antal
anställda

HYFSAT NORMALLÄGE

Konjunkturen för elektronikindustrin har mattats av något under våren efter det kraftiga uppsvinget i höstas. Produktion och kapacitetsutnyttjande ligger dock kvar på ungefär samma nivå och lönsamheten är fortsatt god. Företagen ser med tillförsikt fram emot hösten.

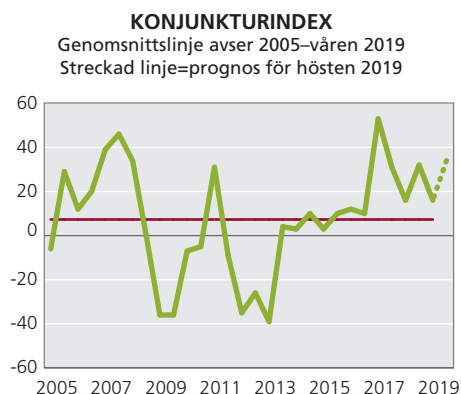
Efter en snabb tillväxt förra hösten har en viss avmattning skett i vår och konjunkturindex har tappat 16 enheter till +16, vilket indikerar att läget fortsatt är något starkare än normalt. Indexet ligger också över det historiska genomsnittet. Det har endast skett mindre förändringar i produktionsvolymen och orderingången jämfört med i höstas så läget kan beskrivas som stabiliserat. En majoritet av företagen bedömer att storleken på orderstocken är lagom i nuläget. Precis som i höstas producerar drygt hälften av företagen med full kapacitet, vilket är högre än i övriga industribranscher. Samtidigt finns det utrymme att skruva upp produktionen med befintlig kapacitet.

En stor del av företagen, både stora och små, har utökat personalstyrkan de senaste månaderna. Som en följd av nyrekryteringarna har bristen på yrkesarbetare minskat det senaste halvåret. Däremot verkar det vara svårare att hitta tekniska tjänstemän, då bristen på

denna yrkesgrupp fortfarande är stor. Trots nyrekryteringarna och att företagens konjunkturbedömning har dämpats något så är lönsamheten minst lika fördelaktig som den var i höstas. Drygt nio av tio företag uppger att den är normal eller god.

Optimism inför hösten

Elektronikindustrin ser framför sig ett starkt läge till hösten, i linje med förväntningarna de haft de två föregående vårarna. De tror på en kraftigt ökad orderingång och högre produktionsvolym. Det största expansionshindret är liksom tidigare efterfrågeläget. ■

+16

KONJUNKTURLÄGE

+34

KONJUNKURLÄGE

DÄMPNING FRÅN HÖG NIVÅ

Konjunkturen har försvagats något sedan i höstas för företagstjänsterna och ligger nu i nivå med det historiska snittet. Enbart sett till IT-tjänsteföretagen har läget mattats av under våren, men från en väldigt hög nivå då dessa alltjämt befinner sig i högkonjunktur. Lönsamheten är fortfarande gynnsam och det kvarstår ett stort rekryteringsbehov av personal med den rätta branschkompetensen. Företagens prognoser är som vanligt optimistiska, men även i framtidsutsikterna kan en viss dämpning skönjas.

Mellan 2014 och 2017 gick konjunkturen i princip spikrakt uppåt för företagstjänsterna, med en topp som nåddes 2017. Efter dessa år med en glödhet konjunktur har läget dämpats något i de senaste undersökningarna. Vårens konjunkturindex på +34 pekar dock på att konjunkturen är fortsatt god. Jämfört med företagstjänsternas historiska genomsnitt, som är väldigt högt jämfört med andra branscher, ligger vårens index i nivå med det.

Företagstjänster innefattar exempelvis olika typer av konsultföretag samt IT-tjänsteföretag. IT-tjänsteföretagens svar redovisas också separat och för dessa är konjunkturen mer gynnsam än för branschen som helhet. Konjunkturindex för IT-företagen uppgår till +42, vilket innebär att de ligger kvar inom ramen för högkonjunktur. IT-tjänsteföretagens konjunkturindex har sjunkit 14 enheter sedan i höstas men ligger trots det fortfarande en bit över sitt historiska genomsnitt.

Fortsatt stor brist på branschkompetent personal

Överlag tyder svaren på ett gynnsamt läge för tjänsteföretagen. Samtidigt märks det också att läget har svalnat från när konjunkturen var som starkast. Ökningstakten av faktureringen har dämpats jämfört med för ett par år sen. Även sysselsättningstillväxten har mattats av något. Det råder dock fortsatt stor brist på branschkompetent personal. Tre av fyra företag har svårt att hitta personer med den rätta yrkeskompetensen.

I de flesta branscher är det största hindret det rådande efterfrågeläget, men för företagstjänsterna är det främst tillgången på arbetskraft som sätter käppar i hjulen. Andelen som hämmas av ett svagt efterfrågeläge har dock ökat jämfört med i höstas. Tre av tio företag ser detta som det största expansionshindret för närvarande. Bland IT-tjänsteföretagen är ett svagt efterfrågeläge ett mindre bekymmer, endast 14 procent hindras av detta.

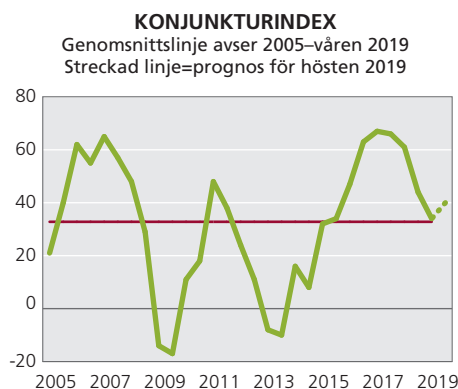
God lönsamhet

Lönsamheten är god för företagen inom företagstjänster. För nio av tio företag är den antingen normal eller hög. Men också lönsamheten har gått ned jämfört med för ett par år sedan. Enbart sett till IT-tjänsteföretagen så har lönsamheten tilltagit i vår och vartannat IT-företag uppger att den är god, att jämföra med knappt fyra av tio företag i höstas. Dessutom har andelen IT-företag som svarar att lönsamheten är dålig sjunkit i vårens undersökning.

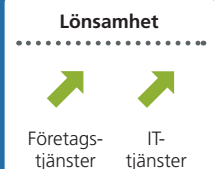
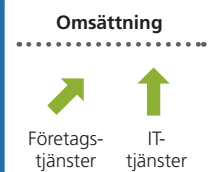
Viss dämpning i prognoserna

Företagen inom företagstjänster tror på en svag konjunkturförstärkning till hösten. Företagen är ofta optimistiska angående framtiden och är så även i vårens prognos, men möjligen kan det skönjas en viss dämpning även i framtidsutsikterna. Vad gäller IT-tjänsteföretagen är denna tendens starkare, men där sker också dämpningen från en högre nivå.

Ungefär vartannat företag tror på ökad omsättning till hösten. Knappt fyra av tio företag tror att fler kommer att efterfråga deras tjänster kommande halvår. Vart tredje företag förväntar sig en starkt lönsamhet. Med andra ord finns en optimism inför hösten, men i de föregående undersökningarna har optimismen varit ännu lite större än i vår. Kanske tyder det på en svag avmattning till hösten, det återstår att se. ■

PROGNOS INFÖR HÖSTEN 2019

”Öknings-
takten av
fakture-
ringen har
dämpats”

PROGNOS
INFÖR HÖSTEN 2019

Konjunktur-
utsikter

Byggande

Antagna anbud

Antal
anställda

HÖGKONJUNKTUREN PASSERAD

Konjunkturläget för byggbranschen har försvagats sedan i höstas. Byggandet och värdet av de antagna anbuden har minskat något, men framförallt är företagen mindre nöjda med orderstocken. Byggföretagen räknar med att konjunkturen dämpas ytterligare något under kommande halvår.

Läget för byggbranschen har dämpats sedan i höstas och konjunkturindex har minskat med 27 enheter till +21 innevarande halvår. Nedgången innebär att index understiger genomsnittet sedan 2005 men läget kan ändå beskrivas som förhållandevis starkt. Det avspeglas i företagens svar som visar på endast mindre förändringar i jämförelse med hösten i fjol då det fortfarande var högkonjunktur i branschen. Stocken av pågående arbeten är oförändrad samtidigt som byggandet och värdet av nya anbud inte har minskat mer än marginellt. Det råder dock delade meningar om utvecklingen och företagen inom installationer och slutbehandlingar är mer missnöjda än företagen inom bygg- och anläggning.

Den största förändringen sedan i höstas är att byggföretagens orderstocksmåden har försämrats en del. Fortfarande anser dock tre av fyra företag att order-

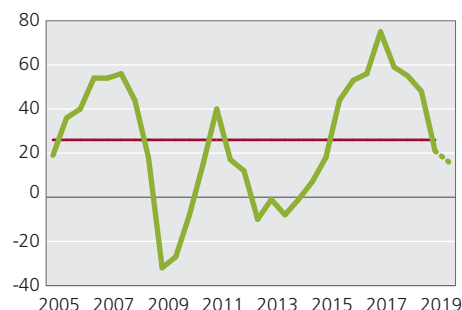
stocken är lagom eller förhållandevis stor. Även utnyttjandet av produktionsresurserna har fallit tillbaka, men för åtta av tio företag ligger det på en bra nivå.

Fortsatt stor arbetskraftsbrist

Till hösten räknar företagen med att byggandet och stocken av pågående arbeten kommer att öka svagt. Däremot kommer värdet av nya anbud fortsätta att minska något och sammantaget väntas en liten konjunkturförsvagning. Företagen räknar dock med att sysselsättningen fortsätter att öka. Tillgången på arbetskraft är dock alltför det främsta expansionshindret. ■

KONJUNKTURINDEX

Genomsnittslinje avser 2005–våren 2019
Streckad linje=prognos för hösten 2019

■ BILHANDEL

PROGNOS
INFÖR HÖSTEN 2019

Konjunktur-
utsikter

Försäljningsvolym

Lönsamhet

Antal
anställda

FÖRSÄLJNINGEN FORTSÄTTER NEDÅT

Konjunkturläget för bilhandlarna i Västra Götaland är fortsatt normalt, med endast en svag nedgång sedan höstens bedömning. Försäljningen har fortsatt att minska som en följd av bonus malus men lönsamheten ses fortfarande som normal. Företagen förutspår dock ett sämre läge framöver.

Bilhandelns konjunkturindex sjönk rejält i förra vårens mätning och har sen dess mattats av ytterligare. Konjunkturindex ligger i vår på -6, vilket är en svag minskning jämfört med höstens +2 men ryms fortfarande inom ramen för normalkonjunktur. Förra årets bilförsäljning präglades till stor del av den nya fordonsskatten, bonus malus, som infördes i juli i fjol. Det innebar att planerade bilinköp till stor del tidigare lades till första halvåret vilket i sin tur orsakade en kraftigt minskad försäljning efter att skatten infördes. Enligt vårens mätning har försäljningen inte återhämtat sig utan har snarare minskat mer än vad företagen förutspådde i höstas. Det kan bero på att försäljningen i höstas i själva verket inte blev så låg som nulägesbedömningen visade utan att en del av minskningen istället inträffade senare. Lönsamheten tycks trots detta vara normal. Vidare har personalstyrkan ökat och majorite-

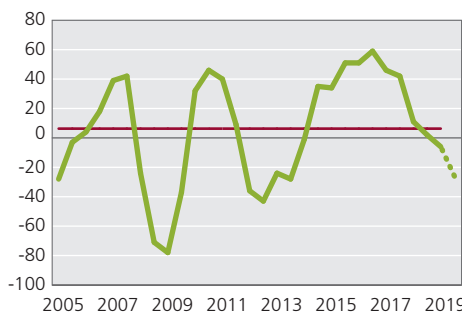
ten av företagen rapporterar att lagren är lagom stora, medan en tredjedel tycker att de är för små. Efterfrågeläget ses fortfarande som det största hindret för att kunna expandera.

Försvagad lönsamhet väntas till hösten

Till hösten förväntas en rejäl försämring av det rådande konjunkturläget. Majoriteten av företagen tror att försäljningsvolymen kommer att vara oförändrad, medan en tredjedel förväntar sig en minskad försäljning. Den pessimistiska synen speglas även i en kraftigt försvagad lönsamhet. ■

KONJUNKTURINDEX

Genomsnittslinje avser 2005–våren 2019
Streckad linje=prognos för hösten 2019

SVAG NEDGÅNG

Konjunkturläget är fortsatt ganska gott för transport- och logistikföretagen och ligger runt det normala. Uppgången som förutspåddes i höstas blev dock inte av och istället syntes en svag nedgång i vårens mätning. Till hösten väntas konjunkturen fortsätta svagt nedåt.

Konjunkturindex tappade fem enheter i vårens enkät då det sjönk från +18 till +13. Det var tredje mätningen i rad som konjunkturindex för transportbranschen backade, men läget är fortfarande normalt och konjunkturen ligger klart över det historiska genomsnittet.

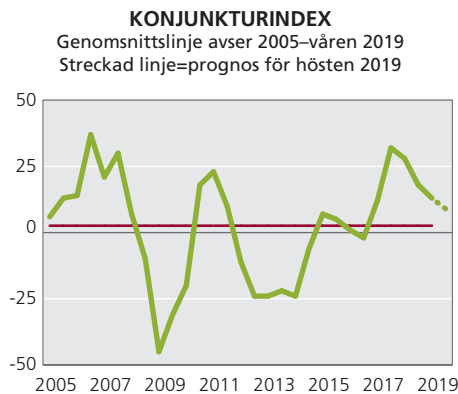
Transportvolymerna bedöms dock minska något under första halvåret i år. En måttlig ökning av transportvolymen förväntas däremot för andra halvåret. Antalet anställda ökade svagt jämfört med hösten i fjol men väntas minska svagt till kommande höst. Få företag väntar sig en minskad efterfrågan kommande halvår samtidigt som sju av tio väntar sig oförändrad efterfrågan på transporttjänster. I vårens undersökning bedömer en tredjedel av företagen att lönsamheten är dålig i nuläget, vilket är ungefär samma andel som senast. Precis som tidigare räknar man dock med att lönsamheten förbättras kommande halvår.

+13

KONJUNKTURLÄGE

Brist på chaufförer kvarstår

Tillgång på arbetskraft nämns av runt hälften av företagen som det främsta hindret för expansion samtidigt som en tredjedel nämner efterfrågeläget som det största hindret. Att nämna efterfrågeläget som ett stort hinder kan ses som ytterligare ett bevis på att konjunkturen inte längre är lika stark. De två senaste åren har en stor del av företagen haft stor brist på chaufförer. Vårens undersökning visar att bristen kvarstår men att det var en något lägre andel än tidigare. Ungefär hälften av företagen har brist på chaufförer medan vart sjätte företag angav brist på övrig personal. ■

PROGNOS INFÖR HÖSTEN 2019

Konjunktur-
utsikter

Transportvolym

Lönsamhet

Antal
anställda

SÄLLANKÖPSHANDEL ■

NORMALKONJUNKTUR RÅDER

Sällanköpshandeln i Västra Götaland befinner sig, med ett konjunkturindex på +9, i normalkonjunktur. Efter en rejäl konjunkturförstärkning förra våren har index fallit tillbaka de senaste två mätningarna. Inför hösten råder dock en stor optimism med förväntningar på ökad försäljning och högre lönsamhet.

Att läget har dämpats något sedan i höstas märks främst på att företagen har minskat ner på personalstyrkan det senaste halvåret. Samtidigt har andelen företag som upplever personalbrist minskat. I övrigt tyder mycket på att handelskonjunkturen i Västra Götaland är relativt oförändrad.

Försäljningsvolymen uppges ha ökat något sedan andra halvåret i fjol, men uppgången var beskedlig och lönsamheten är i princip oförändrad. Majoriteten av företagen uppger att lönsamheten är normal. Företagens bedömningar om lönsamheten har legat på ungefär samma nivå under flera års tid, där merparten av företagen ansett att den är normal.

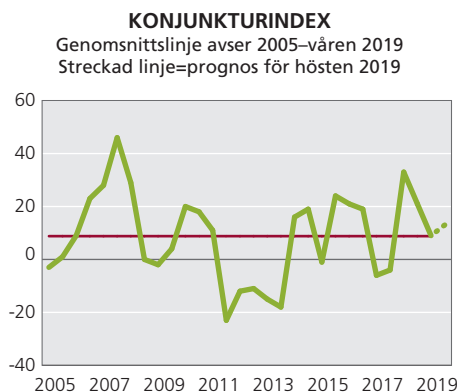
Företagens varulager är i princip oförändrade från i höstas. Drygt fyra av tio företag anser att lagren är för stora och resten att de är lagom. Om lagren är stora tyder det på att butikerna inte får de varor de köpt in sålda.

+9

KONJUNKTURLÄGE

Stark framtidstro bland handlarna

Handlarna har ofta en optimistisk framtidstro, och i vårens undersökning var de till och med mer förhoppningsfulla än vanligt. De förväntar sig en mycket stark ökning av försäljningsvolymen och likaså av lönsamheten till hösten. De har däremot inga planer på att utöka personalstyrkan utan den förväntas vara i princip oförändrad. Det som främst hindrar företagen från att utöka verksamheten är ett svagt efterfrågeläge. Samtidigt uppger ungefär lika många företag att det inte finns några hinder. ■

PROGNOS INFÖR HÖSTEN 2019

Konjunktur-
utsikter

Försäljningsvolym

Lönsamhet

Antal
anställda

PROGNOS
INFÖR HÖSTEN 2019

Konjunktur-
utsikter

Försäljningsvolym
hemmamarknad

Lönsamhet

Antal
anställda

NÅGOT FÖRSÄMRAD LÖNSAMHET

Försäljningen inom partihandeln har fortsatt att öka efter höstens mycket starka utveckling. Trots det har konjunkturen svalnat men läget kan ändå beskrivas som starkare än normalt. Företagens lönsamhet har försämrats något jämfört med de närmast föregående åren. Prognoserna för kommande halvår är dock optimistiska.

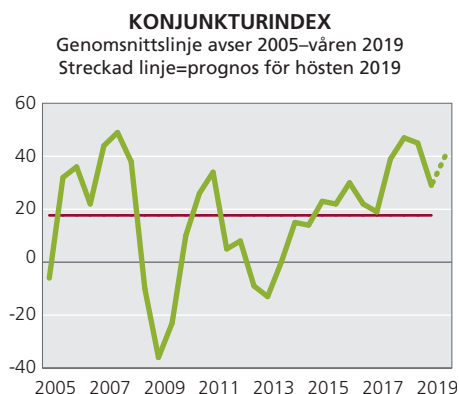
Konjunkturen inom partihandeln stärktes kraftigt under hösten 2017 och förra året klättrade branschens konjunkturindex upp mot 2007 års nivåer. Gränsen för högkonjunktur passerades och prognoserna från i höstas pekade mot en fortsatt uppgång under första halvåret i år. Vårens undersökning visar att förväntningarna inte riktigt har infriats och konjunkturindex har backat 16 enheter till +29. Det överstiger genomsnittet sedan 2005 vilket indikerar att läget trots allt är starkare än normalt.

Någon tydlig förklaring till avmattningen är svår att hitta. Försäljningstillväxten är fortsatt positiv och volymerna har ökat på både hemma- och exportmarknaden. Visserligen stiger de inte i samma takt som under andra halvåret i fjol men ökningarna ligger nästan i linje med prognoserna. Av de ingående frågorna är det endast bedömningen om lönsamheten som inte utvecklats

i förväntad riktning. Lönsamhetsomdömet var något svagare än i höstens undersökning. Det kan möjligen förklaras av att företagen utökat personalstyrkan det senaste halvåret.

Kraftig försäljningstillväxt till hösten

Till hösten väntas konjunkturen stärkas igen och företagen räknar med att försäljningen på såväl hemma- som exportmarknaden ökar mycket kraftigt. Sysselsättningen väntas också stiga. Anställningsplanerna pekar dock på att nyrekryteringarna kommer att ske i en något långsammare takt än innevarande halvår. ■

■ EXPORTSTRUKTUR

EXPORTEN I VÄSTRA GÖTALAND

Varuexport, värden i miljoner kronor

	Fyrbodal 2016	2017	Göteborgsregionen 2016	2017	Sjuhärad 2016	2017	Skaraborg 2016	2017	Västra Götaland 2016	2017
Livsmedelsindustri	526	521	2 067	1 796	346	358	1 154	1 288	4 036	3 962
Textilindustri	58	62	268	232	2 138	2 211	33	44	2 484	2 535
Kemisk industri	16 700	21 422	23 408	26 154	1 038	1 084	1 259	1 386	42 316	49 957
Metallvaruindustri	1 059	1 037	1 409	1 651	557	571	1 362	1 184	4 374	4 425
El- och optikindustri	104	98	6 198	6 826	2 340	1 016	1 655	2 082	10 070	9 776
Maskinindustri	1 323	1 364	10 668	11 108	2 550	2 727	2 743	3 031	17 050	18 004
Transportmedelsindustri	4 974	5 750	58 083	69 619	5 439	5 578	14 551	16 629	83 009	97 539
Övrig tillverkningsindustri	3 981	4 670	4 164	3 933	904	866	3 864	4 081	12 695	13 313
Byggverksamhet	101	77	452	462	36	76	31	34	617	641
Partihandel	1 241	1 410	34 341	36 908	4 014	4 634	1 503	2 494	39 566	43 509
Övrigt	1 025	1 187	45 500	51 223	4 735	5 332	1 981	1 657	52 920	59 018
Totalt	31 094	37 597	186 558	209 913	24 096	24 453	30 135	33 909	269 137	302 679

Totalerna för delregionerna summerar inte till totalen för Västra Götaland då även Kungsbacka ingår i Göteborgsregionen.

VARUEXPORT

Varuexporten i Västra Götaland uppgick 2017 till 303 miljarder kronor mätt i löpande priser, vilket var en kraftig ökning jämfört med året innan. Exporten ökade inom samtliga branscher, med undantag för livsmedels- samt

el- och optikindustrin. Transportmedelsindustrin, som står för ungefär en tredjedel av den totala exporten, ökade kraftigt för andra året i följd, men även kemisk industri tog ett stort kliv framåt. Varuexporten ökade i samtliga delregioner men procentuellt mest i Fyrbodal.

Uppgifterna för exportstrukturen i länet baseras på en regional fördelning av utrikeshandelsstatistiken. Företagens export fördelas med antalet anställda på respektive arbetsställe och uppgifterna ska tolkas med försiktighet.

SVAGARE PÅ ALLA FRONTER

Näringslivet i Fyrbodal befinner sig i normalkonjunktur. Konjunkturindex ligger nu på +11, vilket är en minskning med 25 enheter sedan i höstas. Både industrin och sällanköpshandeln lämnar starka lägen bakom sig och går in i normalkonjunktur. Det urstarka läget inom byggbranschen försämrades också men är fortfarande starkare än normalt.

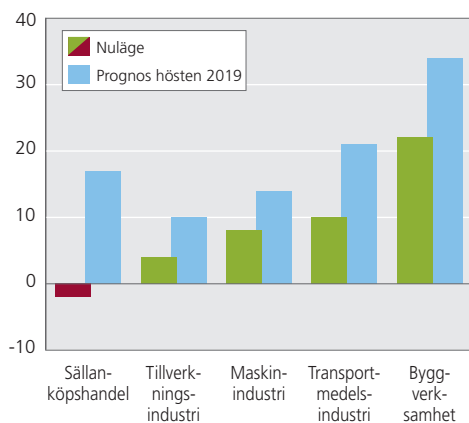
Förstärkningen uteblev för industrin

Enligt höstens prognoser förväntades en förstärkning av industrikonjunkturen i Fyrbodal till våren men konjunkturindex tog istället en rejäl vändning och sjönk från +30 till +4. Nuvarande nivå placerar sig inom ramen för normalkonjunktur men ligger strax under det historiska genomsnittet. Produktionen och orderingången från exportmarknaden ökade trots det i enlighet med höstens prognos. Efterfrågan på hemmamarknaden var däremot lägre än förväntat. Industriföretagen rapporterar att den totala orderstocken är något större än i höstas men bedöms trots det som relativt liten i förhållande till produktionen. Lönsamheten är lägre än i höstas, men majoriteten anser fortfarande att den är normal.

Det urstarka läget inom transportmedelsindustrin skulle enligt höstens prognos stärkas ytterligare men landade istället i ett mycket svagare läge. Branschen går därmed från högkonjunktur till normalkonjunktur. Det var framförallt efterfrågan från hemmamarknaden som minskade kraftigare än väntat. Produktionen och efterfrågan från exportmarknaden fortsatte däremot att öka.

Även maskinindustrins konjunkturläge har försvagats sedan hösten, vilket inte låg i linje med företagets prognos om en kraf-

**KONJUNKTURLÄGET I OLIKA BRANSCHER
VÅREN 2019 OCH HÖSTEN 2019**
Nettotal

tig förstärkning. Produktionen har minskat något i takt med att efterfrågan blev mycket lägre än förväntat. Exportmarknadens orderingång höll sig relativt oförändrad medan den sjönk kraftigt för hemmamarknaden.

Konjunkturläget för industrin förväntas stärkas en aning kommande halvår. Mest positiva är transportmedelsindustrin. Företagen är dock oroliga för att efterfrågeläget kan hindra dem från att expandera.

Fall för byggkonjunkturen

Byggbranschen i Fyrbodal har oväntat lämnat högkonjunkturen. Konjunkturindex har minskat från +66 till +22 vilket innebär att branschen nu befinner sig i ett läge något starkare än normalt. Byggandet har minskat kraftigt efter ett år med stark byggutveckling. Orderstockarna har också krympt och anses nu vara för liten. Vidare rapporterar byggföretagen om en minskad personalstyrka.

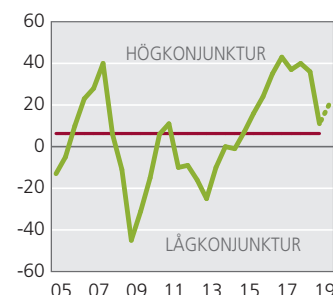
Till hösten väntas en stärkning av konjunkturläget. Byggandet tros ligga kvar på en oförändrad nivå medan värdet på antagna anbud väntas minska något.

Handlarna tror på förbättring till hösten

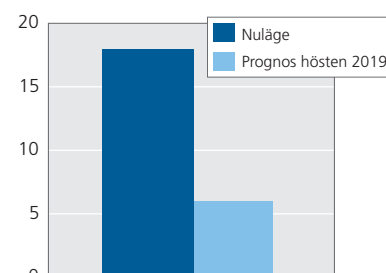
Konjunkturen inom sällanköpshandeln, som även inkluderar bilhandeln, har mattats av och gått in i normalkonjunktur. Konjunkturindex minskade från +23 till -2 och har därmed lämnat det starka läget bakom sig. Försäljningsvolymen har trots det ökat kraftigt i linje med höstens prognos och handlarna rapporterar om en utökad personalstyrka. Lönsamheten väntades öka något till våren men var i stort sett oförändrad. Merparten av företagen bedömer fortfarande lönsamheten som normal.

Handlarna ser positivt på hösten då en kraftig förbättring av konjunkturläget väntas. Försäljningen förväntas trappas upp och lönsamheten likaså. Majoriteten av företagen anser att det inte finns några expansionshinder. ■

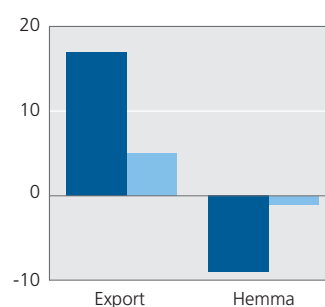
KONJUNKTURINDEX

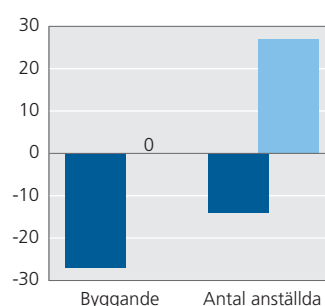
INDUSTRIPRODUKTION
Nettotal

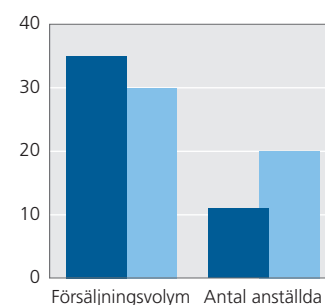
INDUSTRINS ORDERINGÅNG
Nettotal

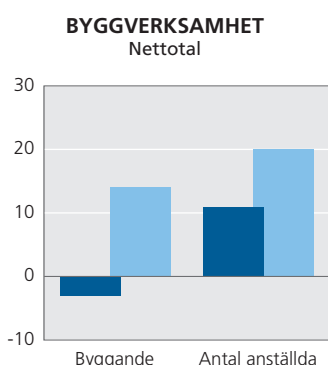
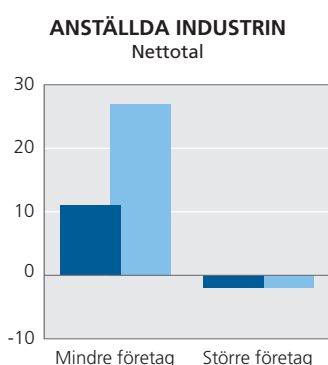
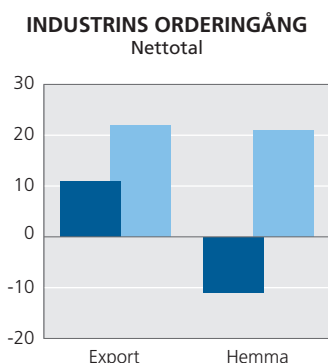
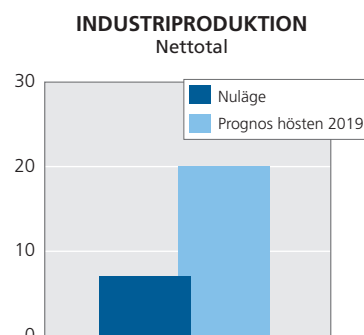
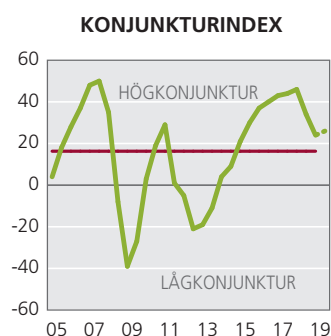

BYGGVERKSAMHET
Nettotal

SÄLLANKÖPSHANDEL
Nettotal

DÄMPAT EFTERFRÅGELÄGE

Konjunktoren för näringslivet i Göteborgsregionen har fortsatt att mattas av det senaste halvåret. Konjunkturindex har backat från +34 i höstas till +24 i vårens mätning. Stämningen har försämrats inom samtliga branscher utom sällanköpshandeln där konjunktoren är oförändrad. Prognoserna inför hösten spretar åt olika håll, men inga större förändringar är att vänta i någon bransch. Sammantaget väntas konjunktoren i Göteborgsregionen vara oförändrad.

Försvagad industrikonjunktur

För ett år sedan var industrikonjunktoren i Göteborgsregionen mycket stark. Sedan dess har industrin gått in i en avmattningsfas och lämnat högkonjunkturen bakom sig. Konjunkturindex har sjunkit från +31 i höstas till +22 och läget kan beskrivas som starkare än normalt.

Bakom nedgången ligger en dämpad efterfrågan. Särskilt svag har orderingen varit från den inhemska marknaden som till och med har minskat något jämfört med andra halvåret i fjol. Konjunkturavmattningen i Europa börjar nu också märkas inom industrin och inflödet av order från utlandet ökar i en lugnare takt än tidigare år. Den svagare utvecklingen märks inte minst inom transportmedelsindustrin där sex av tio företag rapporterar om minskade order från utlandet. Inbromsningen på den svenska marknaden är ännu större, men nedgången sker från en hög nivå och nio av tio transportmedelsföretag anser att orderstocken ligger på en lagom nivå. Även den kemiska industrin rapporterar om ett minskat orderinflöde, medan livsmedels-, maskin- och elektronikindustrin uppger att orderböckerna fyllts på från både hemma- och exportmarknaden. Sammantaget för industrin är orderstocken oförändrad jämfört med i höstas. Det gäller även orderstocksomdömet

och åtta av tio industriföretag bedömer orderstocken som lagom eller förhållandevis stor.

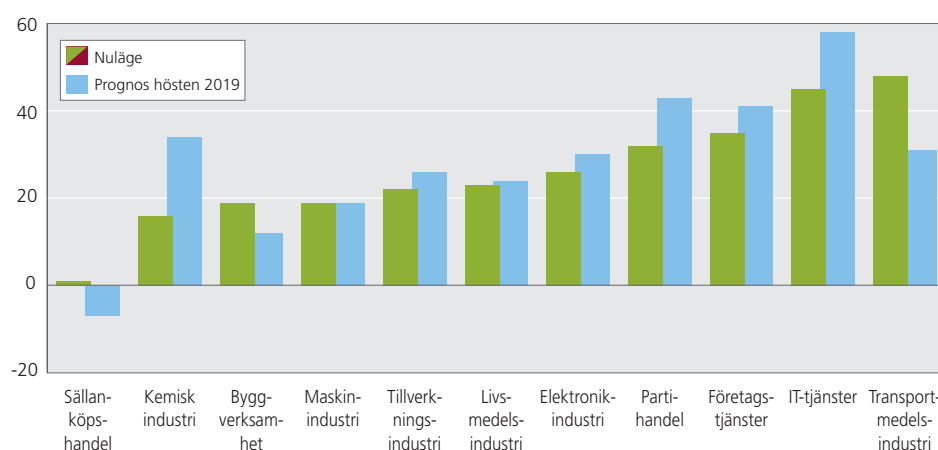
Produktionen har fortsatt att öka svagt men även här skiljer det sig åt mellan delbranscherna. Inom kemi- och transportmedelsindustrin har produktionen skruvats ned kraftigt medan övriga delbranscher rapporterar om ökade volymer.

Industriföretagen är försiktigt optimistiska inför framtiden och räknar med ett oförändrat konjunkturläge till hösten. Prognoserna pekar mot att produktionen skruvas upp till följd av att orderingen från både hemma- och exportmarknaden väntas öka i en snabbare takt.

Kraftig inbromsning i byggkonjunktoren

Konjunkturindex för byggbranschen har backat 27 enheter till +19 och de senaste årens mycket starka läge har växlat ner till en mer normal konjunktur. Byggföretagen i Göteborgsregionen är generellt fortsatt optimistiska och både byggandet och stocken av pågående arbeten ligger kvar på en oförändrad nivå jämfört med andra halvåret i fjol. Den största skillnaden är att värdet av de antagna anbuden har minskat något. Inbromsningen påbörjades redan i höstas så den senaste tidens utveckling innebär en markant skillnad från

KONJUNKTURLÄGET I OLIKA BRANSCHER VÅREN 2019 OCH HÖSTEN 2019
Nettotal

tidigare år då de antagna anbuderna ökade i en rasande fart. Orderstocksomdömet har också försämrats men fortfarande anser drygt tre av fyra företag att storleken på orderstocken är lagom eller förhållandevis stor.

Trots att konjunkturen har dämpats är tillgången på arbetskraft det främsta hindret för att företagen ska kunna fortsätta växa. Andelen som anser detta har också ökat jämfört med i höstas medan efterfrågeläget ligger kvar på en oförändrad nivå.

Till hösten räknar byggföretagen med att stämningsläget försämrats ytterligare något. De antagna anbuderna väntas minska svagt medan byggandet antas vända upp och öka måttligt.

Normalläge för sällanköpshandeln

Stämningsläget inom sällanköpshandeln, som även inkluderar bilhandeln, är oförändrat jämfört i höstas. Konjunkturindex har i vårens mätning ökat med en enhet till +1 vilket kan beskrivas som normalläge. Utfallet för andra halvåret i fjol visar att försäljningen ökade måttligt, en klart bättre utveckling än bedömningarna i höstas som pekade mot minskade volymer. Handlarnas nulägesbedömningar visar att försäljningen istället har minskat måttligt innevarande halvår. Någon negativ påverkan på lönsamheten har det dock inte medfört. Lönsamhetsomdömet har tvärtom förbättrats något, vilket troligtvis förklaras av att antalet anställda har minskat sedan i höstas. Varulagren har minskat men fortfarande är det fler som tycker att de är för stora än för små. En majoritet av handlarna uppger dock att de ligger på en lagom nivå.

Prognoserna inför hösten pekar mot en liten försvagning av konjunkturläget. Försäljningen och sysselsättningen väntas dock ligga kvar på oförändrade nivåer och sammantaget räknar handlarna med att lönsamheten förbättras ytterligare något.

Försämrade lönsamhet för partihandlarna

Förra våren stärktes konjunkturen kraftigt inom partihandeln i Göteborg. Sedan dess har läget stegvis dämpats och konjunkturindex uppgår i vår till +32. Det är en nedgång med 12 enheter sedan i höstas och innebär att

index har sjunkit under gränsen för högkonjunktur. Försäljningen till både export- och hemmamarknaden ökade mycket kraftigt i höstas, men i linje med prognoserna har ökningstakten dämpats innevarande halvår. Försäljningen till utlandet har endast ökat måttligt jämfört med andra halvåret i fjol, medan ökningen på hemmamarknaden fortfarande är kraftig.

Sysselsättningen har också fortsatt uppåt och ökat kraftigt. Det har troligtvis påverkat lönsamhetsomdömet som försämrats jämfört med ett halvår tidigare. Drygt sju av tio företag anser dock att lönsamheten är normal eller god.

Till hösten räknar partihandlarna med att konjunkturen stärks igen. Försäljningen till både export- och hemmamarknaden väntas öka mycket kraftigt och även lönsamheten tros stiga igen.

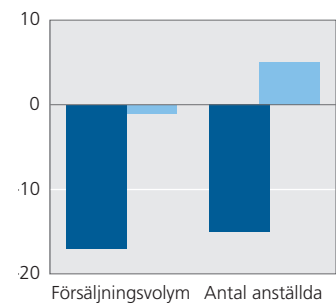
Fortsatt arbetskraftsbrist inom företagstjänster

Konjunkturen för företagstjänster har fortsatt att mattas av det senaste halvåret och konjunkturindex har minskat från +46 i höstas till +35 i vårens undersökning. Det betyder att branschen inte längre kan bedömas vara i högkonjunktur, vilket är första gången sedan hösten 2015. Det är i synnerhet inom delbranschen IT-tjänster som läget har försämrats och konjunkturindex har sjunkit med 20 enheter till +45.

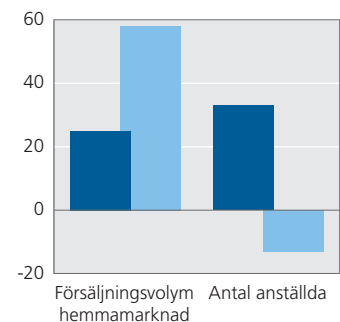
Sammantaget för branschen har omsättningen fortsatt att öka men i en betydligt lugnare takt än vad företagens prognoser pekade mot i höstas. Det gäller även sysselsättningen som trots allt ökat hyggligt innevarande halvår.

Prognoserna inför hösten pekar mot att efterfrågan på företagens tjänster kommer att stiga och omsättningen väntas öka mycket kraftigt. Även anställningsplanerna är mycket optimistiska och sex av tio företag räknar med att nyanställa. Svårigheterna med att hitta branschkompetent personal är dock fortfarande påtaglig och tillgången på arbetskraft utgör alltjämt det största expensionshindret för företagen. ■

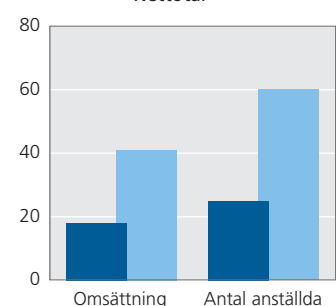
SÄLLANKÖPSHANDEL
Nettotal

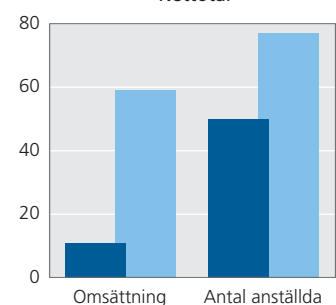
PARTIHANDEL
Nettotal

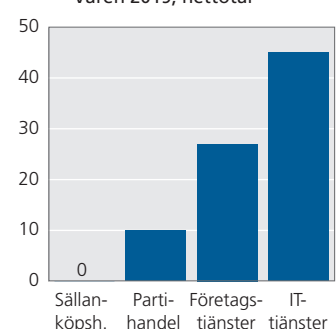
FÖRETAGSTJÄNSTER
Nettotal

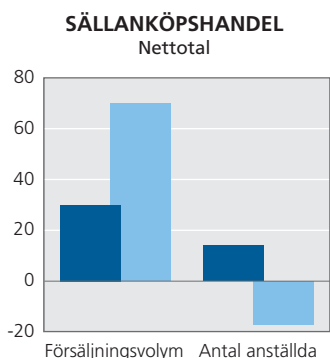
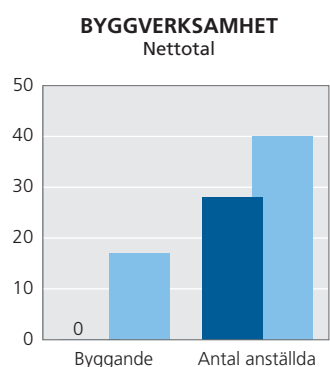
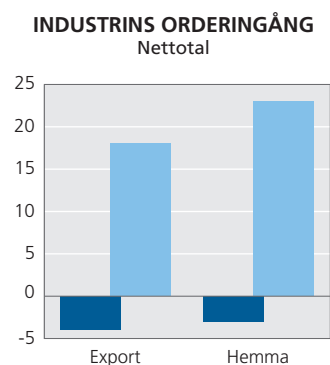
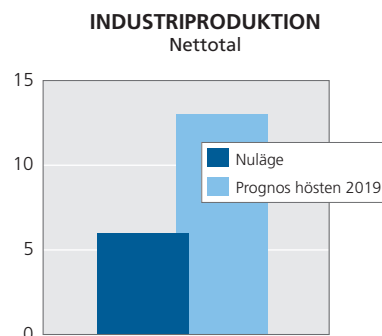
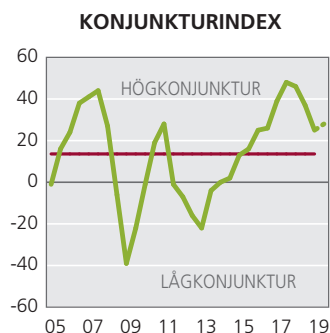

IT-TJÄNSTER
Nettotal

TJÄNSTESEKTORNS BEDÖMNING AV LÖNSAMHETEN
Våren 2019, nettotal

BYGGBRANSCHEN FORTSATT STARK

Konjunkturen dämpades även i Sjuhärad. Konjunkturindex sjönk från +37 till +25. Byggbranschen går fortsatt starkt och industrin har endast försvagats marginellt. Inom sällanköpshandeln var dämpningen något större men försäljningen fortsatte att stiga.

Svagt nedåt för industrin

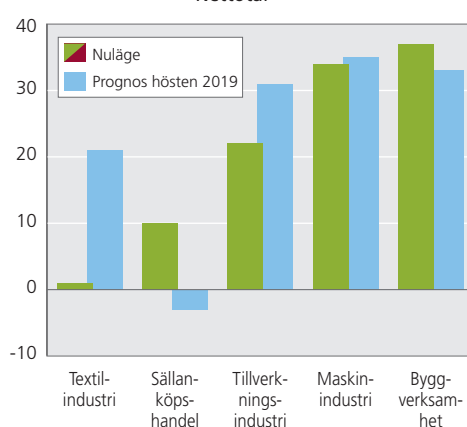
Industrikonjunkturen i Sjuhärad vände nedåt förra våren och fortsatte att dämpas även denna vår. Det var dock ingen dramatisk förändring, konjunkturindex minskade med endast 6 enheter från i höstas till +22. Läget är alltså fortsatt starkare än normalt.

Produktionen och orderingen ligger kvar på ungefär oförändrad nivå som andra halvåret i fjol. I höstas räknade dock företagen med betydande ökning under första halvåret 2019. Som en följd av detta har orderstocksomdömet försvagats något samtidigt som kapacitetsutnyttjandet gått ner en del.

Textilindustrin som växlande upp något i höstas försvagades på nytt då konjunkturindex föll från +30 till +1. Produktionen minskade jämfört med föregående halvår men orderingen har ändå legat förhållandevis stabil. Maskinindustrin gick endast ner från +39 till +34 och där har orderingen, i synnerhet från exportmarknaden, fortsatt att öka.

Till hösten räknar industriföretagen i Sjuhärad med att konjunkturen tar ny fart. Särskilt positiva är textilföretagen som tror att vårens nedgång återhämtas med råge. Särskilt exportorderingen väntas öka kraftigt. Maskinindustrin räknar med ökad produktion framöver, vilket innebär att personalstyrkan behöver utökas.

KONJUNKTURLÄGET I OLIKA BRANSCHER VÅREN 2019 OCH HÖSTEN 2019

kan behöva utökas. För industrin som helhet väntas dock sysselsättningen bli ungefär oförändrad på ett halvårs sikt.

Högtrycket består inom byggbranschen

Det starka konjunkturläget för byggföretagen i Sjuhärad kvarstår. Konjunkturindex noteras i vår till +37, en liten nedgång från höstens +46 men ändå på gränsen till högkonjunktur. Byggvolymer fortsatte att öka under andra halvåret i fjol men då räknade företagen med något lägre volymer under första halvåret i år. Utfallet verkar ha blivit starkare än så då bygandet i stort sett ligger på samma nivå som i höstas.

Precis som företagen trodde vid höstens mätning har sysselsättningen ökat. Knappt hälften av företagen har fler anställda än i höstas och endast ett fåtal har skurit ner på personalstyrkan. Hög efterfrågan på arbetskraft gör att andelen av byggföretagen som upplever brist på exempelvis träarbetare och tekniska tjänstemän ökat något.

Prognosen för hösten pekar mot en fortsatt svag avmattning av konjunkturen. Fortfarande är orderstockarna så pass stora att byggvolymer ökar något, men ökningstakten blir något lägre än vad som varit normalt mellan första och andra halvåret de senaste åren. Sysselsättningen väntas dock fortsätta öka markant.

Dämpning för sällanköpshandeln

Handelsföretagen i Sjuhärad var inte lika positiva kring sitt konjunkturläge i vårens barometer som i de två föregående. Konjunkturindex sjönk från +41 till +10. Försäljningsvolymer fortsatte förvisso upp första halvåret men ökningen var svagare än vad prognoserna indikerade.

Kommande halvår räknar företagen med en svag dämpning av konjunkturen men trots det tror man att försäljningen ökar kraftigt. I kombination med att sysselsättningen minskar väntas en förbättrad lönsamhet inom sällanköpshandeln. ■

FÖRSÄMRING INOM BYGG

Konjunkturen har mattats av något för Skaraborgs näringsliv, men konjunkturindex på +23 pekar på att läget fortsatt är starkare än normalt. Industrin har visserligen svalnat sedan i höstas, men läget är fortsatt fördelaktigt. Efter några intensiva år för byggbranschen har konjunkturen svalnat betydligt i vår. En viss dämpning har skett även inom sällanköps-handeln.

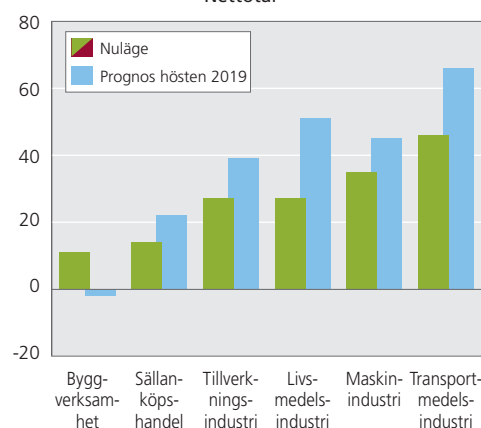
Fortsatt gynnsamt läge för industrin

I vår har konjunkturen svalnat något för industrin i Skaraborg, men branschen befinner sig med ett konjunkturindex på +27, fortsatt i ett läge som är starkare än normalt. Industri befann sig i högkonjunktur 2017–2018, men läget har mattats av något i de senaste två undersökningarna. Sett till de olika industribranscherna befinner sig samtliga som redovisas i ett gott läge. Mest gynnsam är konjunkturen för transportmedelsindustrin. Trots att läget har svalnat betydligt sedan i höstas befinner sig branschen fortsatt i högkonjunktur. För livsmedelsindustrin har en viss dämpning skett, medan maskinindustrin tvärtom har stärkts något sedan i höstas.

För industrin som helhet bedöms orderstockens storlek ha minskat något jämfört med föregående halvår. Lönsamheten är i princip oförändrad från i höstas, men har sjunkit något från när konjunkturen var som starkast 2017. Kapacitetsutnyttjandet har minskat jämfört med för ett halvår sedan. Drygt sex av tio företag nyttjar inte sina produktionsresurser till fullo.

Industriföretagen är optimistiska inför hösten och ser framför sig en viss ökning av efterfrågan samt att produktionsvolymen kommer att stiga. Såväl livsmedels-, transportmedels- och maskinindustrin tror på ett starkt läge till hösten.

**KONJUNKTURLÄGET I OLIKA BRANSCHER
VÅREN 2019 OCH HÖSTEN 2019**
Nettotal

Rejäl avmattning inom byggbranschen

Byggkonjunkturen i Skaraborg har mattats av rejält sedan i höstas, då branschen fortfarande befann sig i högkonjunktur. I vår har konjunkturindex sjunkit 30 enheter till +11, vilket innebär att normalkonjunktur råder. Byggkonjunkturen var som starkast för ett par år sedan, men det är först i vår som en rejäl nedkylning har skett. Sedan i höstas har byggandet sjunkit mycket kraftigt och efterfrågan likaså. Storleken på den totala orderstocken har minskat relativt mycket och fyra av tio företag är missnöjda med nuvarande storlek.

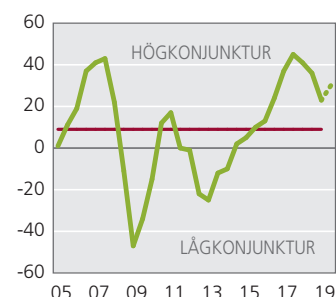
Byggföretagen anar att konjunkturen kommer att mattas av ytterligare till hösten. De ser dock inga stora förändringar framför sig gällande orderingen och byggaktiviteten, utan dessa förväntas i stort sett ligga kvar på samma nivå som idag.

Lönsamheten normal inom sällanköps-handeln

Efter en konjunkturförstärkning i höstas upplever Skaraborgs sällanköps-handel att en liten avmattning har skett under våren. Konjunkturindex har sjunkit 5 enheter till +14. Fortfarande ligger det något över det historiska genomsnittet. Generellt sett är försäljningen starkare under hösten för att sedan minska under våren. Det var fallet även i år då försäljningen sjönk något jämfört med andra halvåret i fjol.

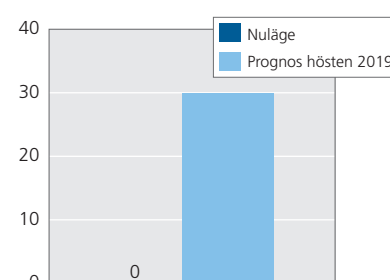
I höstas fanns inga planer på att minska ned på personalstyrkan till våren, men sysselsättningen har sjunkit relativt kraftigt jämfört med i höstas. Lönsamheten är sammantaget på en hygglig nivå, med hälften av företagen som svarar att den är normal och sedan en lika stor andel som är nöjda respektive missnöjda. Det är faktiskt en förbättring jämfört med åren innan. Till hösten förväntar sig handlarna en viss förstärkning av läget med ökad försäljning och en förbättrad lönsamhet. ■

KONJUNKTURINDEX

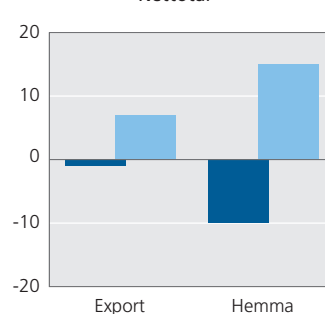
INDUSTRIPRODUKTION

Nettotal

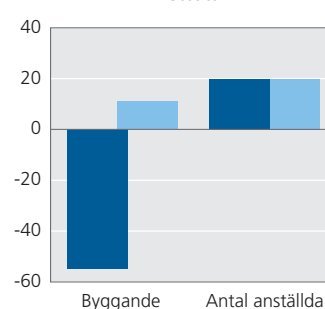
INDUSTRINS ORDERINGÅNG

Nettotal

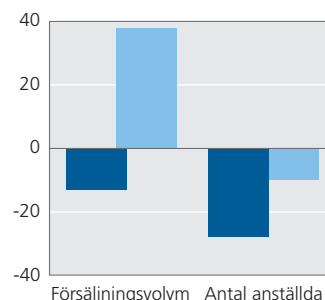
BYGGVERKSAMHET

Nettotal

SÄLLANKÖPSHANDEL

Nettotal

ARBETSMARKNADEN I VÄSTRA GÖTALAND VÅREN 2019

Näringsgren		Göteborgsregionen	Fyrbodalen	Sjuhärads	Skaraborg	Västra Götaland
Jord-, skogsbruk, jakt o fiske	Arbetsgivare	8 327	9 087	8 399	10 663	35 142
	Anställda	865	1 009	797	1 966	4 455
Tillverkningsindustri	Arbetsgivare	4 650	1 718	1 505	1 845	9 215
	Anställda	51 332	13 789	15 573	24 672	104 519
El-, gas-, värme- och vatten	Arbetsgivare	373	177	95	439	1 018
	Anställda	3 263	1 153	762	966	5 984
Byggverksamhet	Arbetsgivare	9 337	3 746	2 676	2 649	17 162
	Anställda	35 731	8 385	6 851	6 609	55 086
Partihandel och detaljhandel	Arbetsgivare	13 791	3 626	3 439	3 351	22 327
	Anställda	62 092	13 250	14 445	12 132	96 394
Transport och magasinering	Arbetsgivare	3 201	927	682	781	5 312
	Anställda	29 073	4 994	4 619	5 451	43 207
Hotell- och restaurangverks.	Arbetsgivare	3 325	984	531	732	5 300
	Anställda	18 820	4 212	2 039	2 898	27 099
Informations- och kommunikationsverks.	Arbetsgivare	7 611	786	868	789	9 459
	Anställda	25 575	1 036	2 010	1 733	29 822
Finansiell verksamhet	Arbetsgivare	2 955	369	403	322	3 799
	Anställda	7 658	909	1 050	828	10 198
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	Arbetsgivare	37 016	7 001	5 774	6 346	52 421
	Anställda	103 830	11 745	11 834	8 481	133 705
Offentlig förvaltning och försvar	Arbetsgivare	69	34	23	32	108
	Anställda	13 196	2 616	1 335	5 527	22 634
Utbildning	Arbetsgivare	3 296	591	467	527	4 500
	Anställda	43 644	4 699	5 077	1 997	46 807
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	Arbetsgivare	4 263	673	601	678	5 803
	Anställda	100 495	36 416	28 009	37 502	200 472
Övrigt	Arbetsgivare	13 909	3 063	2 477	3 229	21 570
	Anställda	16 489	3 144	2 236	3 223	24 206
Bransch okänd	Arbetsgivare	763	218	147	151	1 207
	Anställda	100	17	13	20	141
SUMMA	Arbetsgivare	112 886	33 000	28 087	32 534	194 343
	Anställda	512 163	107 374	96 650	114 005	804 729

Arbetsgivare = antalet representerade företag i respektive region. En arbetsgivare (ett företag eller myndighet) kan bestå av flera arbetsställen med olika branschklassificeringar. Arbetsgivare och anställda fördelas på bransch utifrån klassificeringen för företagets största arbetsställe. För kommuner klassificeras de anställda utifrån kommunens branschklassificering.

ANTAL SYSSELSATTA PER BRANSCH, TUSENTAL

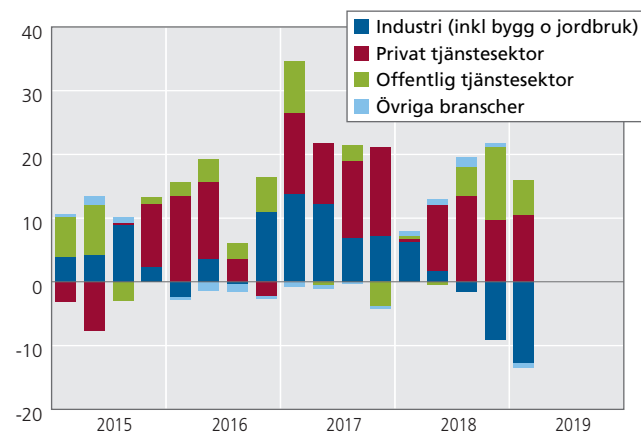
	kv 1 2015	kv 1 2016	kv 1 2017	kv 1 2018	kv 1 2019
Industri (inkl bygg och jordbruk)	177,0	174,7	188,4	194,6	182,0
Privat tjänstesektor	353,8	367,2	380,0	380,5	390,9
Offentlig tjänstesektor	266,8	269,0	277,1	277,5	283,0
Totalt antal sysselsatta	799,6	812,3	846,1	854,0	856,5

ÖKAD SYSSELSÄTTNING I TJÄNSTE-BRANSCHER

Sysselsättningen har ökat i Västra Götaland de senaste åren, precis som i resten av landet. Enligt SCB:s arbetskraftsundersökning steg sysselsättningen kraftigt 2017, i synnerhet första kvartalet. Ökningstakten var något lägre under fjolåret men trenden var fortsatt positiv. Första kvartalet i år uppgick antalet sysselsatta i Västra Götaland till 857 000, knappt 3 000 fler än motsvarande kvartal i fjol. Sysselsättningen steg inom såväl privat som offentlig tjänstesektor men minskade inom industrin (även inkluderat bygg och jordbruk).

SYSSELSÄTTNINGEN I VÄSTRA GÖTALAND

Förändring jämfört med motsvarande kvartal föregående år, tusental

Källa: AKU

ANTAL NYREGISTRERADE PERSONBILAR

	2016		2017				2018				2019
	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
Fyrbodal	2 409	3 292	2 174	3 031	2 428	3 797	2 262	3 583	1 237	1 691	1 573
Göteborgsreg.	10 004	11 870	10 787	12 297	10 349	12 356	10 615	18 032	7 074	8 779	7 933
Sjuhärad	2 079	2 311	2 202	2 496	2 065	2 221	2 088	3 244	1 221	1 602	1 687
Skaraborg	2 228	2 561	2 390	2 851	2 131	2 376	2 227	3 668	1 322	1 787	1 773
V Götaland	16 720	20 034	17 553	20 675	16 973	20 750	17 192	28 527	10 854	13 859	12 966

BILFÖRSÄLJNINGEN MINSKAR

Under 2018 nyregistrerades drygt 70 000 personbilar i Västra Götaland vilket var ungefär 7 procent färre än under 2017. I Göteborgsregionen var minskningen endast 3 procent. Vid halvårsskiftet infördes de nya fordonsskattereglerna, bonus malus, och många passade på att tidigarelägga sina planerade bilinköp. Det innebar att nyregistreringarna ökade rejält under andra kvartalet 2018 för att efterföljande kvartal sjunka kraftigt. Under första kvartalet i år fortsatte nedgången då samtliga delregioner hade lägre nyregistreringar än motsvarande kvartal i fjol.

BOSTADSBYGGGANDE

Antal påbörjade bostäder (lägenheter)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Fyrbodal								
Småhus	278	187	227	300	332	416	286	267
Flerbostadshus	242	177	375	276	323	671	625	551
Totalt	520	364	602	576	655	1 087	911	818
Göteborgsregionen								
Småhus	868	560	804	869	1 439	1 458	1 520	1 252
Flerbostadshus	2 337	2 611	2 598	3 144	3 741	4 504	5 368	5 744
Totalt	3 205	3 171	3 402	4 013	5 180	5 962	6 888	6 996
Sjuhärad								
Småhus	138	96	140	104	243	285	301	300
Flerbostadshus	307	459	264	380	541	599	399	342
Totalt	445	555	404	484	784	884	700	642
Skaraborg								
Småhus	275	115	150	160	192	311	330	290
Flerbostadshus	413	144	217	68	312	823	471	487
Totalt	688	259	367	228	504	1 134	801	777
Västra Götaland, totalt								
Småhus	1 559	958	1 321	1 433	2 206	2 470	2 437	2 109
Flerbostadshus	3 299	3 391	3 454	3 868	4 917	6 597	6 863	7 124
Totalt	4 858	4 349	4 775	5 301	7 123	9 067	9 300	9 233

BOSTADSBYGGANDET SVAGT NED

Efter uppgångar fem år i rad upphörde bostadsbyggandet i Västra Götaland att öka 2018. Jämfört med året innan sjönk antalet påbörjade bostadslägenheter med knappt 1 procent. Antalet småhus minskade för andra året i rad medan flerbostadshus fortsatte att öka. Byggandet steg med knappt 2 procent i Göteborgsregionen medan det minskade i övriga delregioner.

ANTAL GÄSTNÄTTER I VÄSTRA GÖTALAND

		2014	2015	2016	2017	2018
Fyrbodal	Hotell	826 119	889 933	890 295	940 771	1 008 585
	Stugbyar och vandrarhem	179 640	186 292	157 491	149 981	149 743
	Camping	1 791 268	1 874 902	1 824 986	1 859 567	1 961 742
	Gästnätter totalt	2 797 027	2 951 127	2 872 772	2 950 319	3 120 070
Göteborgsregionen	Hotell	3 787 845	4 105 525	4 323 801	4 420 227	4 499 238
	Stugbyar och vandrarhem	294 837	353 474	372 788	356 960	345 489
	Camping	455 233	437 023	428 931	405 808	403 781
	Gästnätter totalt	4 537 915	4 896 022	5 125 520	5 182 995	5 248 508
Sjuhärad	Hotell	221 626	240 451	251 791	271 877	270 483
	Stugbyar och vandrarhem	55 763	74 501	42 447	43 344	40 981
	Camping	184 089	216 128	191 841	205 943	176 878
	Gästnätter totalt	461 478	531 080	486 079	521 164	488 342
Skaraborg	Hotell	446 953	484 675	474 030	506 179	502 214
	Stugbyar och vandrarhem	106 569	109 541	93 278	102 928	118 406
	Camping	615 774	616 208	621 841	628 933	619 089
	Gästnätter totalt	1 169 296	1 210 424	1 189 149	1 238 040	1 239 709
Västra Götaland	Hotell	5 282 543	5 720 584	5 939 917	6 139 054	6 280 520
	Stugbyar och vandrarhem	636 809	723 808	666 004	653 213	654 619
	Stugbyar	99 849	108 451	92 456	106 938	115 782
	Vandrarhem	536 960	615 357	573 548	546 275	538 837
	Camping	3 046 364	3 144 261	3 067 599	3 100 251	3 161 490
	Gästnätter totalt	8 965 716	9 588 653	9 673 520	9 892 518	10 096 629
Andel av riket, %	Hotell	17,0	17,1	16,8	16,8	16,6
	Stugbyar och vandrarhem	10,3	11,1	10,6	10,3	9,5
	Stugbyar	3,5	3,6	3,2	3,8	3,4
	Vandrarhem	16,2	17,3	16,7	15,3	15,4
	Camping	20,2	20,2	19,6	19,7	19,7
	Totalt	17,1	17,2	16,9	16,9	16,6

FLER GÄSTNÄTTER

Antalet gästnätter i Västra Götaland ökade med drygt 2 procent 2018. Tillväxttakten var därmed något lägre än i riket som helhet där gästnätterna steg med knappt 4 procent. Fyrbodal hade en ökning på närmare 6 procent, framförallt genom fler hotellövernattningsnätter. Gästnätterna minskade i Sjuhärad som efter en stor uppgång 2017 föll tillbaka till 2016 års nivå. I Göteborgsregionen ökade hotellövernattningsnätterna med 2 procent.

	Göteborgsregionen				Fyrbodalen				Sjuhärad				Skaraborg				Västra Götaland				
	Oms ¹⁾ Mdr	Andel ²⁾ %	Konj- index	Konj- progn	Oms ¹⁾ Mdr	Andel ²⁾ %	Konj- index	Konj- progn	Oms ¹⁾ Mdr	Andel ²⁾ %	Konj- index	Konj- progn	Oms ¹⁾ Mdr	Andel ²⁾ %	Konj- index	Konj- progn	Oms ¹⁾ Mdr	Andel ³⁾ %	Bransch andel ⁴⁾	Konj- index	Konj- progn
Tillverkningsindustri	335	59	22	26	116	20	4	10	36	6	22	31	80	14	27	39	567	29	30	20	26
- Transportmedelsind	172	76	48	31	14	6	10	21	6	3			33	15	46	66	225	55	12	39	39
- Maskinindustri	20	59	19	19	3	8	8	14	5	13	34	35	7	19	35	45	35	15	2	21	27
- Elektronikindustri	11	65	26	30	0	3			3	17			2	14			17	18	1	16	34
- Grafisk industri	2	64			0	5			1	24			0	7			3	15	0	-16	9
- Kemisk industri	83	49	16	34	79	47			4	2			3	2			170	48	9	16	25
- Metallvaruindustri	7	37			4	18			3	13			7	33			20	14	1	21	26
- Textil- och beklädn.ind	1	17			0	5			4	74	1	21	0	4			5	41	0	-1	17
- Livsmedelsindustri	18	50	23	24	4	13			2	6			11	32	27	51	36	19	2	24	32
Byggverksamhet	99	68	19	12	17	12	22	34	15	10	37	33	13	9	11	-2	144	17	8	21	16
Företagstjänster	183	88	35	41	7	3			11	5			8	4			209	17	11	34	40
- IT-tjänster	49	86	45	58	1	2			4	7			3	5			57	15	3	42	51
Bilhandel	88	81			8	7			6	6			7	6			109	23	6	-6	-26
Transport och logistik	44	73			5	9			4	7			7	12			60	20	3	13	9
Sällanköpshandel ⁵⁾	44	53	1	-7	14	16	-2	17	16	19	10	-3	10	12	14	22	83	17	4	9	13
Partihandel	245	77	32	43	15	5			33	10			27	8			320	16	17	29	40
Undersökta branscher, tot	1 039	70			182	12			121	8			152	10			1 493	21	78		
Övriga näringslivet	280	68			56	14			30	7			45	11			411	15	22		
Totala näringslivet	1 318	69	24	26	238	13	11	20	151	8	25	28	197	10	23	30	1 904	19		22	26

1) Omsättningsuppgifterna avser 2018 och är schablonmässigt beräknade 2) Andel av Västra Götaland 3) Andel av Sverige

4) Branschandel av Västra Götaland 5) Konjunkturindexet inkluderar bilhandel i de fyra delregionerna däremot inte i Västra Götaland

UNDERSÖKNINGSMETODIK

Konjunkturutvecklingen i en region är givetvis intimt sammanlänkad med den totala ekonomiska utvecklingen i landet. Trots det kan det finnas så stora skillnader i näringslivsstrukturen att konjunkturutvecklingen i landet inte alltid kan ligga till grund för en bedömning av utvecklingen i regionen.

Skillnader i näringslivsstrukturen kan bestå av olikheter avseende t.ex. branschstruktur, exportintensitet och graden av legotillverkning hos företagen. Vid konjunkturanalys är det också av speciellt intresse att se på branschstatistiken grupperad efter slutanvändning. En sådan gruppering till sektorer underlättar en analys av utvecklingen över tiden.

I Västra Götaland ligger exempelvis verkstadsindustrins andel av industrins förädlingsvärde vanligtvis en bit över andelen i Sverige som helhet. För de råvarubaserade branscherna gruvor, trävaruindustri, massa- och pappersindustri samt stål- och metallindustri är andelen av industrins totala förädlingsvärde betydligt lägre än i riket som helhet. Detta leder till att en konjunkturuppgång för industrin i Västra Götaland bör ligga en bit efter en konjunkturuppgång i landet och betydligt efter en uppgång i t.ex. Norrland. Förklaringen till detta är att råvaruindustrin tenderar att leda utvecklingen i en internationell konjunkturuppgång samt att verkstadsindustrin normalt ligger i en senare konjunkturfas.

Undersökningens uppläggning

Konjunkturbarometern för Västra Götaland omfattar följande branscher: tillverkningsindustri, byggverksamhet, sällanköpshandel, bilhandel, transport och logistik, partihandel, företagstjänster samt IT-tjänster. Den baseras på ett urval företag i fyra delregioner: Fyrbodalen, Göteborgsregionen, Sjuhärad och Skaraborg. Undersökningen är en post/webbenkät som omfattar totalt cirka 1 000 företag i hela Västra Götaland.

För tillverkningsindustrin är urvalet stratifierat på bransch och storlek (antal anställda). Urvalet är konstruerat så att god täckning fås ned till storleksgruppen med minst 10 anställda. Detta görs för att kunna särredovisa små och medelstora företag. Företag med mer än 100 anställda totalundersöks. I undersökningen ingår för Västra Götaland totalt ca 500 industriföretag. För näringsgrenarna byggverksamhet och sällanköpshandel baseras konjunkturbarometern på ett urval av cirka 25 företag per delregion i vardera branschen, och för de övriga branscherna ett urval av 30–50 företag i Västra Götaland som helhet.

Urvalsramen utgörs av SCB:s företagsdatabas (FDB). Företagen tillfrågas via en enkät, där företagsledningen ombeds besvara ett antal frågor avseende den ekonomiska utvecklingen för innevarande och kommande halvår. För varje fråga finns i regel tre svarsalternativ: större/oförändrad/mindre.

Vid bearbetning av resultaten vägs svaren med ett storleksmått (förädlingsvärde alternativt antal anställda), så att de större företagen väger tyngre än de mindre. Resultaten presenteras som s.k. netttotal. Netttotalen utgörs av saldot mellan de företag som uppgivit positiv respektive negativ utveckling eller omdöme. Materialinsamling och statistisk bearbetning görs av SCB.

Andel svarande bland tillfrågade företag uppgick denna gång till 78 procent.

Om konjunkturindex för Västra Götaland

Syftet med ett konjunkturindex är att ge ett sammanfattande mått på konjunkturen, dvs. det ekonomiska läget, i en bransch eller en region vid en viss tidpunkt. Konjunkturindexen för en region är en sammanvägning av det aktuella konjunkturläget för de olika branscher som ingår och undersöks i regionen.

Konjunkturläget för varje bransch är i sin tur grundat på företagens egna bedömningar vid en viss tidpunkt. Konjunkturindexen har en möjlig variationsbredd från -100 till +100. Värdet 0 med en toleransgräns på ca ±15 enheter anger läget för en s.k. normalkonjunktur, -100 anger en nattnatvarat lågkonjunktur och +100 står för en överhettad högkonjunktur. Gränserna för lågkonjunktur och högkonjunktur kan schablonmässigt sättas till -40 respektive +40. ■

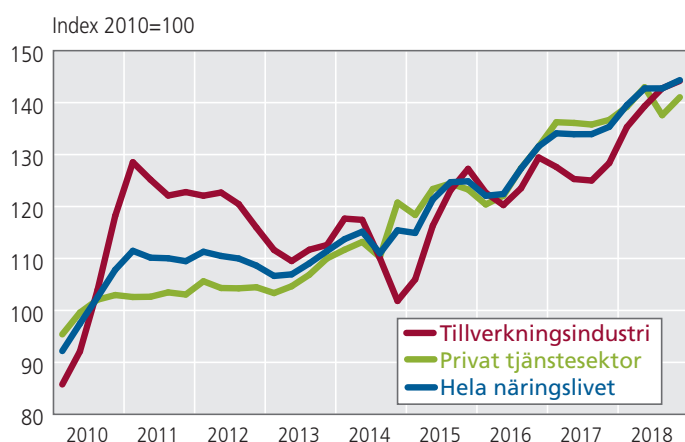
OMSÄTTNINGEN FORTSATTE ATT STIGA

Näringslivet i Västra Götaland fortsatte att öka sin omsättning under 2018. Trenden har varit uppåtgående sedan mitten av 2013. Under fjolåret steg omsättningen kraftigt första halvåret men andra halvåret var ökningstakten betydligt lägre. Tredje kvartalet var omsättningen oförändrad men fjärde kvartalet steg den med drygt 1 procent från kvartalet innan och totalt under 2018 var uppgången närmare 6 procent.

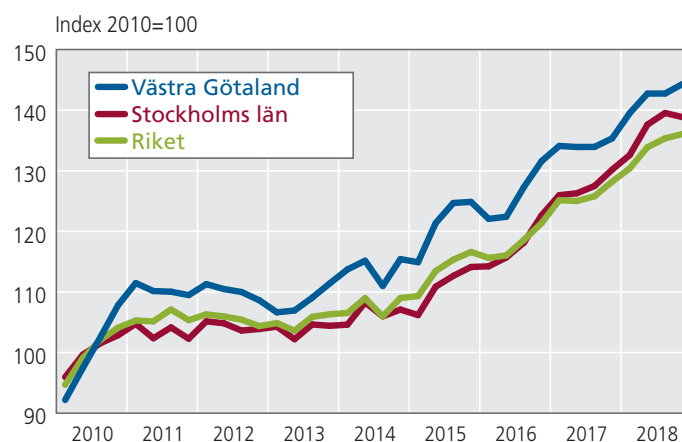
Inom industrin fortsatte den uppåtgående trenden under hela året där omsättningen, i och med uppgången fjärde kvartalet, ökat fem kvartal i rad. Ökningstakten dämpades dock gradvis under året. För de privata tjänstebansherna kom ett litet hack i kurvan tredje kvartalet då omsättningen minskade något. Fjärde kvartalet ökade den dock återigen och totalt steg omsättningen jämfört med året innan även för tjänstesektorn.

Utvecklingen i övriga landet skiljde sig inte nämnvärt från Västra Götalands. För riket som helhet steg omsättningen 2018 med ungefär 6 procent vilket var samma ökningstakt som i Västra Götaland. Stockholm hade en starkare trend under årets tre första kvartal men fjärde kvartalet sjönk omsättningen något. Totalt steg omsättningen i Stockholms näringsliv med knappt 8 procent 2018. ■

OMSÄTTNING. VÄSTRA GÖTALAND
Säsongrensade kvartalsvärden

OMSÄTTNING. HELA NÄRINGSLIVET
Säsongrensade kvartalsvärden

Lönesummorna ökade i linje med riket

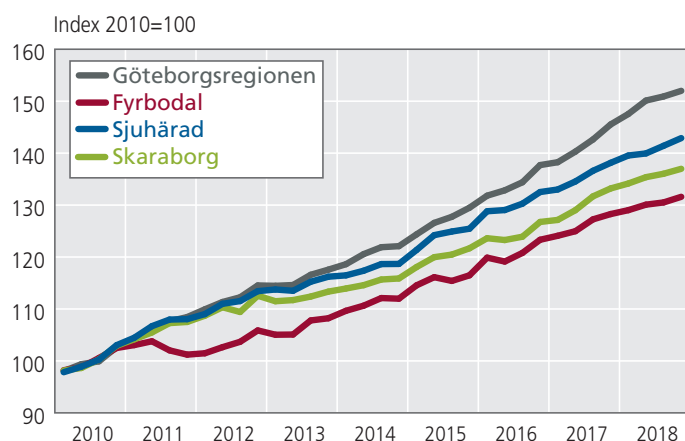
Lönesummorna inom den privata och offentliga sektorn i Västra Götaland steg med närmare 5 procent under 2018. Efter en obruten uppgång under fem år mattades utvecklingen av tredje kvartalet i fjol då lönerna, precis som omsättningen, var oförändrade. Fjärde kvartalet vände kurvan på nytt uppåt, då lönesummorna i Västra Götaland ökade med drygt 1

procent jämfört med kvartalet innan.

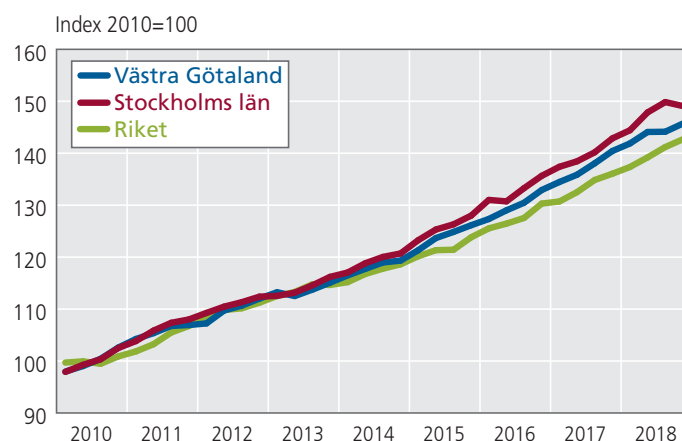
Det var Göteborgsregionen som stod för den starkaste utvecklingen under inledningen av året men andra halvåret dämpades ökningstakten. Då var det istället Sjuhärad som hade den högsta ökningen. Både tredje och fjärde kvartalet steg lönesumman i Sjuhärad med drygt 1 procent säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. I samtliga delregioner var dock utvecklingen positiv under året.

Även i riket som helhet steg lönesummorna med knappt 5 procent under 2018 men ökningen var mycket jämnare under året jämfört med Västra Götaland. I Stockholms län växte lönesummorna med närmare 6 procent och utvecklingen följde samma mönster som omsättningen. Efter en stark uppgång till och med tredje kvartalet i fjol sjönk lönesummorna något i Stockholm under årets avslutande kvartal. ■

LÖNESUMMA. PRIVAT OCH OFFENTLIG SEKTOR
Säsongrensade kvartalsvärden

LÖNESUMMA. PRIVAT OCH OFFENTLIG SEKTOR
Säsongrensade kvartalsvärden

Västra Götalandsregionen har ett utvecklings- och samordningsansvar för regionala utvecklingsfrågor. I ansvaret ingår bland annat omvärldsbevakning och analys, att skapa goda förutsättningar för näringslivsutveckling, infrastruktur, kompetensförsörjning, kulturaktiviteter samt för ett strategiskt och effektivt miljöarbete.

Kontaktpersoner för konjunkturrapporten är regionutvecklingsdirektör Helena L Nilsson och Joacim Waara, regionutvecklare. Rapporten kan hämtas på www.vgregion.se/konjunktur.

Telefon: 010 - 44 10 000 (vx)
Adress: Västra Götalandsregionen,
Box 1091, 405 23 Göteborg
Epost: foramn.efternamn@vgregion.se
Webbplats: www.vgregion.se